novinky z radnice

mesto Trnava ■ ročník XIX ■ číslo 6 ■ júl 2008

foto: A. Grossmann

Cesta je cieľ

Po prvých istejších krokoch môjho, vtedy pätnásťmesačného syna som sa tešil na prechádzky s ním. Plánoval som, čo všetko mu ukážem, kam ho zoberiem a kde sa budeme hrávať.
Dieťa ma však už pred domom rýchlo priviedlo k údivu. Nezaujímal ho cieľ nášho smerovania, ale cesta sama. Každá maličkosť, ktorá mne už dávno unikla, bola pre neho dôležitá.
Kamene na chodníku, odhodené papiere, fľaše, kvetiny v tráve, opadané lístie. Veľmi rýchlo som pochopil, že svojich vytýčených cieľov na prechádzkach s ním sa musím vzdať. Keď som prijal túto realitu, nečakane som vo svojom uponáhľanom živote pookrial.
Prirodzená detská zvedavosť mi nanovo vrátila pohľad na zdanlivé detaily okolo nás. Z našej mysle ich vytláčame kvôli „dôležitejším" životným a pracovným povinnostiam.
Niekedy až do takej miery, že presadzujeme vlastné či skupinové predstavy na úkor ostatných ľudí.
Prirodzene, že v dospelosti sa už človek nevie a ani nemôže len tak bezcieľne tešiť z objavovania sveta ako dieťa. Hľadá jeho súvislosti a prekračuje ho vnútornou túžbou po zmysle. Od detského objavovania detailov, cez zodpovednosť a hľadanie zmyslu, chce po sebe i v sebe zanechať nezmazateľnú stopu. Naráža pritom na množstvo ciest, záujmov, názorov i postojov. Na ich nedostatok sa vďaka najmodernejšej technike a internetu nemožno sťažovať.
Skôr naopak. Často nás kamienky a halúzky v podobe mobilov, bankových kont, chát a iných symbolov postavenia a moci odpútavajú od napĺňania vlastného života a túžob srdca.
Naťahujeme ruky za novou a novou hračkou reklamy a trhu, no iskru v očiach a nadšenie sme stratili na pomedzí dospelosti.
Nahradila ich permanentná nespokojnosť a závisť.
A tak sa nám hĺbka života odkrýva nie na bezstarostných rýchlych cestách dláždených médiami a reklamou, ale na nečakaných odbočkách.
Niekedy v podobe ťažkých životných osudov blízkych, ba dokonca nás samých. V tých lepších prípadoch v žiariacich očiach detí, priateľov, pri obyčajnom pozastavení v lese alebo na prechádzke prírodou.
Vtedy naša myseľ nezaťažená povinnosťami siaha do vlastného vnútra a prináša prehodnotenie všetkého strateného.
Tieto chvíle rezonancie duše mi pomáhajú nestratiť sa vo svete, kde niekedy nemáme čas pozrieť si ani do očí.

Pavol TOMAŠOVIČ

Workshop autoklastra na trnavskej radnici

Pod názvom Kam kráča automobilový priemysel sa 5. júna na trnavskej radnici uskutočnil workshop Automobilového klastra – západné Slovensko.

Organizovaný bol v spolupráci so Združením automobilového priemyslu a renomovanou poradenskou spoločnosťou Roland Berger Strategy Consultants pre podniky – dodávateľov do automobilového priemyslu, ktoré sa zaujímajú o nové trendy v tejto oblasti, stratégiu a úspech v budúcom období.

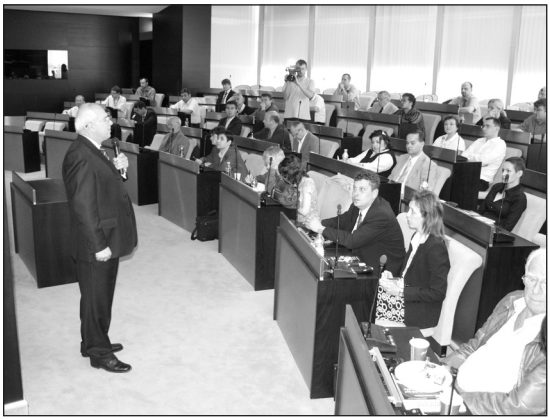

Na úvod workshopu technický riaditeľ Autoklastra Ing. Štefan Chudoba (na fotografii) osvetlil dôvody pre vznik Autoklastra a súčasnú situáciu v regióne. Zástupca Roland Berger Strategy Consultants Stephan Keese potom predstavil prítomným túto spoločnosť ako jednu z vedúcich v oblasti strategického poradenstva, poskytujúcu svoje služby medzinárodným spoločnostiam, neziskovým organizáciám a verejným inštitúciám vo všetkých oblastiach relevantných pre top manažment.

Zhodnotil aj situáciu v automobilovom priemysle na Slovensku v porovnaní s ostatnými krajinami. Ako veľmi pozitívny fakt vyzdvihol významný podiel domácich dodávateľov ako vplyvný faktor na výkonnosť Slovenska.

To, čo však podľa jeho názoru chýba, je kvalitná pracovná sila, ktorá vzhľadom na menej vyhovujúce podmienky na Slovensku našla uplatnenie v zahraničí. Absentuje tiež spolupráca priemyslu a akademickej sféry. Otvára sa možnosť pre vznik vedecko-výskumných centier, ktoré by túto situáciu začali riešiť.

Do budúcna je najdôležitejšie zabezpečiť rast pridanej hodnoty. Práve spolupráca s univerzitami cez vedecko-výskumné centrá ponúka možnosť zvyšovať pridanú hodnotu svojich produktov a tým zefektívniť pracovnú silu. Technológie zahraničných firiem problém pridanej hodnoty produktov domácich výrobcov neriešia.

V druhej časti workshopu sa Stephan Keese venoval problematike výroby nízko nákladových vozidiel, porovnával výrobu vozidiel rôznych značiek, ktoré majú úspech nielen v menej vyspelých krajinách, ale aj vo vyspelých krajinách Európy. Zároveň vyzdvihol fakt, že kúpyschopnosť obyvateľstva do roku 2010 bude rásť aj v nových členských krajinách EÚ.

Na záver Stephan Keese odpovedal na otázky viac ako pol stovky účastníkov workshopu.

-ab- foto: autor

Rekonštrukcia bašty a veže mestského opevnenia

Rekonštrukcia bašty a veže mestského opevnenia východne od Dómu sv. Mikuláša na Michalskej ulici v Trnave sa má začať v júli.

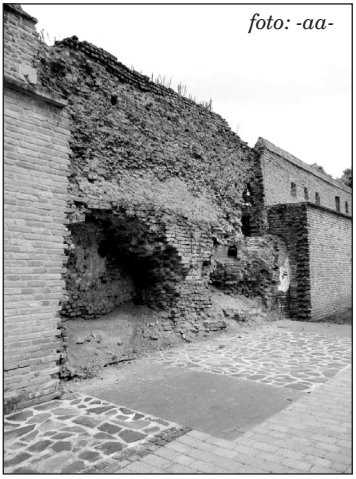
foto: -aa-

Práce sa uskutočnia podľa projektovej dokumentácie pamiatkovej obnovy severnej časti východného úseku hradobného systému a metodického usmernenia Ing. arch. Ivana Staníka z krajského pamiatkového úradu. Bašta a veža budú rekonštruované metódou konzervácie originálu. Zvetrané murivo bude rozobraté, základy a múry budú domurované zo starých tehál vyrobených rovnakou technológiou ako pôvodné historické tehly používané pri výstavbe hradieb.

Mestská samospráva na tento účel získala dotáciu Ministerstva kultúry SR z fondu Obnovme si svoj dom vo výške pol milióna korún. Predpokladané náklady na realizáciu sú približne 2 a pol milióna korún, sumu dofinancuje mesto Trnava zo svojho rozpočtu. Práce by mali byť ukončené na jeseň.

Rekonštrukcia unikátneho trnavského mestského opevnenia bude v budúcom i ďalších rokoch s najväčšou pravdepodobnosťou pokračovať predovšetkým na úseku medzi Hornopotočnou a Jerichovou ulicou, ktorý je vo veľmi zlom stave. *-eu-*

Samospráva rozbieha projekt Bezbariérové mesto

Projekt Bezbariérové mesto, ktorého zámerom je systematicky vytvárať podmienky pre nezávislý pohyb občanov s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na území Trnavy, začala realizovať trnavská samospráva v spolupráci s občianskym združením Klub vozíčkarov v Trnave a s Úniou nevidiacich a slabozrakých. Občania môžu vyjadriť svoje názory a požiadavky na bezbariérovosť do 30. septembra prostredníctvom anketového lístka, ktorý je vložený uprostred tohto vydania Noviniek z radnice. Anketové lístky budú k dispozícii aj u informátorov na Mestskom úrade v Trnave, Trhová 3, na radnici na Hlavnej ulici a na internetovej stránke mesta www.trnava.sk.

V prvej fáze projektu budú prostredníctvom tejto ankety zmapované najmarkantnejšie problémy, s ktorými zápasia hendikepovaní pri pohybe v meste. Zapojiť sa môžu do nej nielen zdravotne postihnutí spoluobčania, ale všetci, ktorým nie je život hendikepovaných ľahostajný alebo majú s prekonávaním bariér v meste osobnú skúsenosť, napr. seniori, tehotné ženy, osoby sprevádzajúce dieťa v kočíku a osoby s dočasne obmedzenou pohyblivosťou.

Výsledkom projektu má byť Koncepcia bezbariérovosti mesta Trnava, na základe ktorej chce v budúcnosti samospráva odstraňovať bariéry v meste a iniciovať spoluprácu v tejto oblasti s ďalšími kompetentnými inštitúciami. Zároveň bude spracova-

ná Mapa bezbariérovosti mesta s vyznačením bezbariérových trás a objektov tak, aby uľahčila pohyb hendikepovaných spoluobčanov a návštevníkov v meste. Mapa bude umiestnená na internetovej stránke mesta.

Trnavská samospráva sa rozhodla uskutočniť projekt v snahe zlepšiť súčasný stav v oblasti odstraňovania bariér. Platná legislatíva síce stanovuje, aké zásady treba dodržať pre zaistenie prístupnosti najrôznejších typov stavieb osobám so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie, umožňuje však aj využitie tzv. výnimiek. Zároveň nie je stanovený žiadny kontrolný mechanizmus, udeľovanie sankcií pri nedodržaní jednotlivých paragrafov zákona a vyhlášky. Skutočnosť je taká, že dostupnosť mnohých budov sa nezlepšila ani po ich rekonštrukcii, to znamená, že nebol dodržaný zákon. V dôsledku toho môže byť skupina obyvateľov mesta s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie diskriminovaná pri získavaní vzdelania, výberu zamestnania, v oblasti voľného času ako i v ďalších každodenných činnostiach. Skúsenosti teda hovoria, že žiadny zákon sám o sebe problém nerieši, problémy môžu vyriešiť iba konkrétni ľudia.

-redakcia-

V skratke

■ Spolupráca v oblasti vzdelávania zamestnancov

Zmluvu o vzájomnej spolupráci slávnostne podpísali 4. júna predseda Trnavského samosprávneho kraja Ing. Tibor Mikuš a dekanka Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave prof. JUDr. Helena Barancová. Zmluvné strany chcú spolupracovať predovšetkým v oblasti vzdelávania zamestnancov Trnavského samosprávneho kraja.

■ Memorandum Trnavského samosprávneho kraja a UCM-ky

Memorandum o partnerstve a spolupráci v oblasti zachovávania, podpory a propagácie regionálnej identity v Trnavskom samosprávnom kraji podpísali 26. júna predseda Trnavského samosprávneho kraja Ing. Tibor Mikuš a dekan Univerzity sv. Cyrila a Metoda doc. Ing. Jozef Matúš, CSc. K princípom budúcej spolupráce patrí najmä presadzovanie spoločných záujmov Trnavského samosprávneho kraja a Fakulty masmediálnej komunikácie UCM pri tvorbe jedinečných projektov v oblasti podpory výskumu, dokumentácie a propagácie významných historických udalostí, osobností, diel a ľudových tradícií vo vzťahu k regiónu. Memorandum otvára veľké možnosti spolupráce aj pri výbere tém a vypracovaní diplomových a vedeckých prác, absolvovaní odbornej praxe, spracovávaní mediálnych prieskumov, organizovaní odborných seminárov, vytváraní podmienok pre oceňovanie najlepších prác študentov a ich pedagógov, pri príprave a realizácii projektov v oblasti výchovy a vzdelávania s využívaním možností čerpania prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu, atď.

■ Študenti prevzali ocenenia za mimoriadne výsledky

Druhý ročník udeľovania Ceny primátora mesta Trnavy za mimoriadne študijné výsledky a počiny v oblasti umenia, kultúry a športu a za výbornú reprezentáciu školy i mesta sa uskutočnil 4. júna na trnavskej radnici. Ocenenie prevzalo sedemnásť žiakov základných škôl, sedemnásť študentov stredných

škôl a desať vysokoškolákov. Oceňovanie sa uskutočňuje v rámci plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trnavy v oblasti vzdelávania s cieľom podporiť motiváciu študentov.

■ Zberné dvory budú v sobotu otvorené do večera

Trnavské zberné dvory na uliciach Sasinkova, A. Kmeťa, Cukrová a Bottova sú od 14. júna otvorené vždy v sobotu až do 18. hodiny. Sobotňajšia prevádzková doba sa vďaka tomu predĺžila o štyri až päť hodín. Mesto Trnava chce týmto spôsobom vyjsť v ústrety občanom, ktorí sa potrebujú zbaviť nadrozmerného odpadu.
Ústretovejšou úpravou prevádzkovej doby chce mesto Trnava zároveň obmedziť nedovolené odkladanie odpadu pri zberných dvoroch alebo kontajnerových stojiskách. Situácia na celom území mesta je najhoršia vždy v sobotňajších popoludňajších hodinách a počas nedele, keď sú zberné dvory zatvorené. Náklady samosprávy na likvidáciu nedovolených skládok narastajú.
Podľa Všeobecného záväzného nariadenia (VZN) č. 171 je zakázané uložiť alebo ponechať odpady mimo určené zberné nádoby, s výnimkou orezaných konárov a inej rastlinnej hmoty pri jarnom a jesennom upratovaní. Za porušenie tohto VZN môže byť udelená občanovi pokuta do výšky 5 tisíc korún, právnickej osobe až 200 tisíc korún.
Bezplatne odovzdať na zbernom dvore je možné veľkorozmerný odpad z domácností, napríklad nábytok a koberce, odpad z menších stavebných úprav, autobatérie, monočlánky, akumulátory, oleje a tuky, žiarivky a výbojky, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, pesticídy, fotochemické látky, zásady, kyseliny, rozpúšťadlá, liečivá, farby, lepidlá, živice, pneumatiky a druhotné suroviny.

■ Ktoré škôlky budú v júli a v auguste otvorené?

Neprerušenú prevádzku v júli budú mať trnavské materské školy na uliciach Čajkovského, Jiráskova, Okružná a Spartakovská. V auguste budú otvorené materské školy na uliciach Botanická, Hodžova, Ľudová, Murgašova a V jame. Ostatné materské školy budú mať počas letných prázdnin prerušenú prevádzku v zmysle platnej legislatívy.

■ Projekt na intenzívnejšie využívanie pešej a cyklistickej dopravy

Medzinárodný míting projektu Európskej únie s názvom PRO.MOTION sa uskutočnil 29. a 30. mája v Trnave. Naše mesto sa stalo hostiteľom partnerov projektu z Dánska, Španielska, Litvy, Severného Írska, Rumunska, Maďarska, Slovinska a Lichtenštajnska.
Cieľom projektu PRO.MOTION je zmeniť správanie obyvateľov miest tak, aby začali používať viac cyklistickú dopravu, pešiu dopravu, prípadne hromadné druhy dopráv. Snahou mestskej samosprávy je integrovať realizáciu projektu do tvorby Generálneho dopravného plánu Trnavy v časti, ktorá sa zaoberá týmito druhmi dopráv. Na stretnutí v Trnave zástupcovia partnerov prezentovali dosiahnuté výsledky a stanovili si ciele na najbližšie obdobie. Nasledujúce stretnutie partnerov sa uskutoční na jeseň tohto roku.

■ Vyhodnotenie Trnavských športových hier

Slávnostné vyhodnotenie 11. ročníka Trnavských športových hier sa uskutočnilo 26. júna na trnavskej radnici. Minuloročné prvenstvo znova obhájila Základná škola na Spartakovskej ulici so ziskom 126 bodov, na druhom mieste

skončila Základná škola na Atómovej so 115 bodmi a tretiu pozíciu zaujala ZŠ K. Mahra s počtom bodov 101. Zaujímavosťou tohto ročníka bolo, že po prvýkrát v histórii podujatia mali bodovú prevahu základné školy.
Športové hry žiakov základných škôl a študentov stredných škôl a učilíšť na území Trnavy prebiehali počas celého školského roku 2007/2008. Študenti si mohli zmerať sily v šiestich súťažných disciplínach: atletika, basketbal, volejbal, hádzaná, malý futbal, stolný tenis a v netradičných športoch ako šach, streetball, Memoriál Márie Zavarskej, aerobik a vybíjaná.

■ Úpravy terénu v okolí Dómu sv. Mikuláša

Okolo Dómu sv. Mikuláša v Trnave sa v júli začnú realizovať terénne úpravy, ktoré by mali napomôcť už uskutočneným opatreniam proti vlhnutiu múrov tejto národnej kultúrnej pamiatky. Cieľom bude znížiť výšku pôdy približne o tridsať centimetrov na stredovekú úroveň, upraviť spád terénu v smere od dómu a odviesť povrchové vody do kanalizácie. Súčasťou budú aj reštaurátorské práce a archeologický prieskum v tejto lokalite. Predpokladané náklady na realizáciu sú približne 2 milióny 400 tisíc korún.

■ Fontána na Študentskej bude obnovená

Rekonštrukcia fontány Dievča s kačkou na Študentskej ulici sa začne v júli, hotová by mala byť do konca tohto roka. Plastika bude očistená, doplnená a zakonzervovaná, vymenené budú vodné trysky. Reštaurátorské práce zrealizuje reštaurátor Tomáš Kucman. Celkové náklady na obnovu budú približne pol milióna korún.

■ Výmena okien v základnej škole na Atómovej

Počas letných prázdnin sa uskutočnia stavebné úpravy a výmena okien na druhom poschodí pavilónu A v Základnej škole na Atómovej ulici. Súčasťou prác bude aj preloženie a predĺženie bleskozvodu s príslušenstvom, realizácia hydroizolácie v styku plochej strechy s novým obvodovým plášťom budovy a klampiarske práce. Predpokladané náklady na realizáciu sú približne 2 a pol milióna korún.

■ Letné potulky časom do historickej Trnavy

Bezplatné letné tematické prehliadky historickej Trnavy s odborným výkladom turistických sprievodcov pripravil pre Trnavčanov referát propagácie a cestovného ruchu mestského úradu. Uskutočňovať sa budú v júli a auguste každú nedeľu v čase od 15.30 do 17.00 h, nástupište na cestu do histórie bude pred radnicou na Hlavnej ulici. Každý týždeň budú mať potulky iné zameranie. Záujemcovia o cestovanie v čase si budú môcť vybrať tému a cieľ svojej cesty od počiatkov slobodného kráľovského mesta cez unikátne mestské opevnenie, gotickú Trnavu do čias renesancie, slávy Trnavskej univerzity, rozvoja mesta v období dynamického baroka, až po klasicizmus a architektúru 20. storočia.
Podrobný rozpis prehliadok nájdete na 33. strane tohto vydania.

■ Futbalový turnaj trnavských uličných družstiev

Posledný júnový deň odštartoval na ihrisku Dolné bašty futbalový turnaj trnavských uličných družstiev, ktorý potrvá do 25. júla. Už niekoľko desaťročí organizuje toto prázdninové športové

podujatie Kalokagatia – Centrum voľného času v spolupráci s mestom Trnava a Krajskou radou Slovenskej asociácie športu na školách. Víťazné družstvá dostanú vecné ceny a prvé tri mužstvá v každej kategórii poháre a diplomy.
V minulom roku sa tohto turnaja zúčastnilo vyše dvestopäťdesiat futbalistov v kategóriách mladších žiakov, starších žiakov a dorastencov, ktorí odohrali dovedna 104 zápasov. Uličné družstvá si dávajú honosné názvy svetovo známych futbalových mančaftov, napríklad FC Schalke 04, Midur Legends, Joga Bonito, AC Miláno, ale aj nové originálne názvy ako FC Kuracie rezne, Tulipánci, FC Minimax a FC Street Devils. Termíny jednotlivých zápasov budú zverejnené na vývesnej tabuli pri vchode do Kalokagatie na Streleckej ulici.

■ Prímestské tábory v trnavskej Kalokagatii

Cez letné prázdniny pripravuje Kalokagatia – Centrum voľného času tradičné prímestské tábory. „Okrem prvého júlového a posledného augustového týždňa vypĺňame voľný čas prihlásených žiakov týždennými turnusmi. Každý je tematicky zameraný na určitú oblasť, ktorá deti zaujíma. Prvý tábor od 7. do 11. júla má názov Tajomstvá starých hradov. Deti navštívia Bratislavský hrad, Červený kameň a zrúcaninu hradu Dobrá Voda. Ďalší, od 14. do 18. júla, je zameraný na tanečnú školu Harryho Potera. Deti si zatancujú hip-hop s babou Jagou a budú hľadať kameň mudrcov. Tretí týždeň od 21. do 25. júla sa bude niesť v znamení rytierskej chrabrosti a rytierskych cností. Nádejní rytieri navštívia hrady Červený kameň a Beckov, kde budú hľadať odkazy svojich predchodcov. Od 28. júla do 1. augusta bude pripravená Expedícia netopier. Deti navštívia Prírodovedecké múzeum v Bratislave a aj jaskyňu Driny, ktorá je domovom netopierov. Tábor zálesákov bude od 4. do 8. augusta. Adepti sa naučia narábať s kompasom a mapou, urobiť základné uzly potrebné pre život vo voľnej prírode a naučia sa aj základy práce s lasom. Od 11. do 15. augusta sa zopakuje tanečná škola Harryho Potera a v poslednom, štvrtom tábore, ktorý sa uskutoční od 18. do 22. augusta, budú turistické výlety zastrešené názvom S batohom do okolia. V pláne sú výlety do arboréta v Mlyňanoch, výlet do Malých Karpát, celodenný výlet na kúpalisko vo Vincovom lese a aj ukážka výcviku a práce mestských policajtov," informoval Novinky z radnice riaditeľ Kalokagatie Andrej Havlík.
V prímestských táboroch sa deti oboznámia aj s históriou Trnavy a regiónu. Na potulkách Malými Karpatmi uvidia starobylé osídlenia, hrady, zámky, nádherné prírodné scenérie a získajú poznatky o pobyte v prírode. Účastníci táborov budú prespávať doma, rodičia ich ráno privedú a popoludní si ich vyzdvihnú. Dva dni z týždňa trávia v priestoroch Kalokagatie, kde si môžu zahrať futbal, stolný tenis, šachy, zastrieľať si zo vzduchovej pušky, skúsiť modelovať z hliny alebo sa venovať kresleniu a maľovaniu.

■ Do Prázdninového superklubu príde aj štvornohý hosť

Aj v tomto roku Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave pozýva všetkých svojich malých čitateľov i deti, prázdninujúce v našom meste, na podujatia v rámci Prázdninového superklubu 2008. Spoločný program bude vždy v stredu od 10. do 12.00 hodiny v knižničnej záhrade na Rázusovej ulici. Motto tohtoročného superklubu znie: Chráňme svet, veď je náš, aj ty v ňom svoje miesto máš! Téma každého stretnutia sa preto nesie v du-

chu spoznávania krásy a rozmanitosti sveta s dôrazom na ohľaduplnosť a pocit spolupatričnosti k prírode, tvorstvu a ľudským výtvorom.
Slávnostné otvorenie spojené so súťažami sa uskutoční 2. júla. O týždeň, 9. júla, bude nasledovať tvorivá dielňa spojená s ošetrovaním kníh pod vedením deťom dobre známej a obľúbenej grafičky a ilustrátorky Oksany Lukomskej. Riaditeľ Pápežských misijných diel František Kapusňák 16. júla porozpráva deťom o ich menej šťastných rovesníkoch v iných kútoch sveta. Spevavé a operené témy spojené so súťažou v speve prinesie 23. júla ornitológ zo Slovenskej ornitologickej spoločnosti. O zvieratkách a našom spolužití s nimi bude 30. júla hovoriť Ingrid Nováková z trnavského útulku pre nechcených a zatúlaných psíkov. O tom, čo všetko havkáči dokážu pre nás urobiť, a že zachraňujú ľudské životy v kritických situáciách, kde človek bez ich pomoci neuspeje, deťom porozprávajú hlavný výcvikár Rescues Slovakia Peter Martinák a jeho pes.
Program prázdninového Superklubu v knižnici nájdete na 35. strane.

■ Koncom augusta sa začína opatrovateľský kurz

Akreditovaný opatrovateľský kurz organizuje v Trnave občianske združenie Centrum pomoci a vzdelávania. Kurz sa začne 25. augusta a potrvá do 7. septembra, štyridsať hodín bude venovaných teórii, pätnásť hodín praxi v zariadeniach sociálnych služieb, päť hodín exkurzii. Prednášať budú lekári s bohatou praxou v tejto oblasti a akreditáciou na vykonávanie opatrovateľskej činnosti. Na záver získajú absolventi kurzu certifikát, ktorý ich oprávňuje vykonávať opatrovateľskú prax v domácnostiach i opatrovateľských strediskách. Realizáciu kurzu finančne podporilo aj mesto Trnava. Viac informácií môžu záujemcovia získať v Centre pomoci a vzdelávania na Novosadskej ulici v Trnave alebo telefonicky na číslach 033 55 22 693, 55 12 116, 53 31 636. Je to už piaty ročník tohto vzdelávacieho podujatia, ktoré doteraz absolvovalo približne stopäťdesiat frekventantov. Záujem o opatrovateľské služby v Trnave a regióne však naďalej prevyšuje reálnu ponuku.

Po uzávierke

■ Zo zasadnutia mestského zastupiteľstva

Na desiatom riadnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva mesta Trnava, ktoré sa uskutočnilo 24. júna po uzávierke tohto vydania, mali poslanci rokovať o troch návrhoch všeobecne záväzných nariadení (VZN). Prvým z nich sa mení a dopĺňa VZN č. 261 o čase predaja a služieb na území mesta. Čas prevádzky exteriérových sedení na verejných priestranstvách a súkromných pozemkoch patriacich k prevádzke sa stanovuje od 8. maximálne do 23. hodiny. Druhý návrh VZN sa týka nakladania s nájomnými bytmi na Coburgovej ulici, tretím návrhom sa mení a dopĺňa VZN č. 227 o Územnom pláne mesta Trnava a o regulatívoch a limitoch jeho využívania. Na programe rokovania boli okrem iného aj návrhy na povolenie spracovania zmien územného plánu, na Memorandum o spolupráci medzi Mestom Trnava a Energiecomfort GmbH Wien, racionalizačné opatrenia v oblasti škôl a školských zariadení, návrhy na poskytnutie finančných grantov na rok 2008 z rozpočtu mesta, atď. Podrobnejšie informácie o výsledkoch zasadnutia prinesieme v budúcom vydaní (dvojčíslo na august a september). *-redakcia-*

Trnava a počiatky stredovekých miest

Mesto Trnava a Krajský pamiatkový úrad Trnava usporiadajú 8. a 9. septembra pri príležitosti 770. výročia udelenia privilégií slobodného kráľovského mesta Trnave odbornú konferenciu s medzinárodnou účasťou pod názvom Trnava a počiatky stredovekých miest. Konferencia nadviaže na doterajšie podujatia – odborné semináre, konané od roku 1997 pod názvom Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja, ktoré každoročne predstavujú najnovšie výsledky všestranného výskumu pamiatok. Zborník z prednášok vyjde v roku 2009.

Rok 2008 bude zameraný na vznik a počiatky kráľovských kolonizačných európskych miest s hlavným dôrazom na jubilujúce mesto Trnava. Cieľom konferencie je predstaviť túto tému v ucelenejších štúdiách opierajúcich sa o najnovšie poznatky z multidisciplinárneho výskumu (archívny, archeologický, stavebno-historický a umelecko-historický výskum).

Podujatie sa zameria jednak na výsledky archívnych výskumov zapodievajúcich sa štúdiom prameňov viažucich sa k počiatkom urbanizačného procesu, a tiež na výsledky terénnych výskumov vychádzajúcich z poznatkov získaných priamym skúmaním stavieb v teréne.

Prednášky s tematikou archívneho výskumu sa budú týkať ako samotného mesta Trnava (Privilégiá slobodného kráľovského mesta Trnava, Trnavský erb a pečať, Trnava za Matúša Čáka Trenčianskeho), tak aj postavenia Trnavy v kontexte slovenských miest (Porovnanie podmienok vzniku Trnavy a slovenských miest), a tiež aj podmienok vzniku iných slovenských a českých miest (Pramene k počiatkom stredovekých miest na strednom Slovensku, Porovnanie výsadných práv českých a slovenských miest).

Samostatné témy s nadregionálnym významom budú obsahom prednášok: Patrocínium „sv. Mikuláš“ vo vzťahu k zakladaniu miest, Kráľovské sídla v zakladaných mestách, Mesto ako opevnený priestor, Mendikanti v mestách.

Pokiaľ ide o výsledky terénneho bádania, možno konštatovať, že od oslavy predošlého okrúhleho 750. výročia udelenia výsad slobodného kráľovského mesta Trnave, kedy sa len začalo črtať, že ranogotická Trnava, to nie sú iba hradby a kostoly, prešlo skúmanie stavebných počiatkov mesta dlhú a plodnú cestu. Pokrok v skúmaní je natoľko významný, že v tomto jubilejnom roku môže mesto privítať na svojej pôde špičkových slovenských a európskych odborníkov na problematiku vzniku miest: archeológov, architektov, kunsthistorikov a historikov, a svoju odkrytú minulosť im s hrdosťou predstaviť.

Predovšetkým je treba zdôrazniť, že Trnava v čase získania privilégií patrila svojou rozlohou 56 hektárov medzi najväčšie mestá strednej Európy. Aj keď získanie privilégií nevypovedá priamo o tom, kedy mesto vzniklo, každopádne ho ich udelenie posunulo na kvalitatívne vyšší stupeň vývoja. V celom Uhorsku získalo len jedno mesto privilégiá skôr ako Trnava, a aj to len o rok, keď ich kráľ Belo IV. udelil v roku 1237 Székesfeheváru.

Pozoruhodné je, že z tejto dávnej minulostí si Trnava napriek tomu, že na prvý pohľad to tak nevyzerá, podnes zachovala všetky primárne mestotvorné znaky – t.j. unikátne tehlové opevnenie s hranolovými vežami, kláštorné objekty žobravých reholí – kláštory klarisiek a františkánov (žobravé rehole boli priamo závislé na existencii mestskej komunity), špitál pre chudobných s Kostolom sv. Heleny a meštianske domy. Za najväčší prínos k poznaniu stavebných počiatkov Trnavy možno považovať objav typu murovaného meštianskeho domu, ktorý stál priamo pri jej zrode. Pre veľkosť poznaného počtu – viac ako 35 podnes zachovaných domov tohto typu (zabudovaných v hmotách dnešných obytných domov) nemá Trnava v strednej Európe konkurenciu. O týchto témach bude na konferencii referované v prednáškach: Premeny stredovekého opevnenia Trnavy v 13. a 14. stor.

a Prvotná murovaná mestská zástavba Trnavy – meštianske domy, sakrálna architektúra. Aj v skúmaní netrvanlivej meštianskej architektúry (budovanej z hliny a dreva), ktorá bola priamym predchodcom murovaných stavieb, sa veľmi pokročilo. V tejto oblasti, ktorá ešte donedávna predstavovala len biele miesto na mape stavebných dejín Trnavy, sa za posledných pár rokov vďaka intenzívnemu archeologickému bádaniu nielenže dobehol deficit, ale v kontexte Slovenska sa Trnava zaradila hneď na druhé miesto po Bratislave. Najnovšie objavy priblíži príspevok Osídlenie a netrvanlivá zástavba v počiatkoch mesta Trnava.

Možnosť porovnať stupeň poznania počiatkov aj ďalších slovenských miest, konkrétne Bratislavy, Nitry a Žiliny, s európskymi mestami ako sú nemecké mestá v južnom a strednom Bádensku, mestá v Sliezsku – najmä Wroclav, s maďarským Budínom a českým Brnom, ponúknu renomovaní zahraniční odborníci. Mesto Trnava im prostredníctvom exkurzie umožní bližšie sa oboznámiť s reprezentatívnym výberom podnes stojacich stavieb, ktoré pochádzajú z jeho urbanistických počiatkov. Pevne veríme, že konferencia bude hodnotným obohatením osláv významného trnavského jubilea.

Za organizátorov:
Ing. arch. Jaroslava ŽUFFOVÁ, CSc. za Krajský pamiatkový úrad, Ing. arch. Soňa KAZIMÍROVÁ za Mestský úrad Trnava, odbor územného rozvoja a koncepcií

Európski chirurgovia sa stretli v Trnave

Chirurgická klinika Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Trnave v spolupráci so Slovenskou chirurgickou spoločnosťou a Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v spolupráci s ďalšími partnermi pripravili v júni nevšedné podujatie, ktoré prispelo k výmene informácií o nových postupoch a liečebných metódach v oblasti chirurgie a iných disciplín. Dva dni patrili v Trnave aktivitám viac ako päťdesiatich chirurgov z rôznych pracovísk aj mimo Slovenskej republiky.

Prvú časť stretnutia tvoril odborný workshop o laparoskopickej resekcii rekta a sigmy (časti hrubého čreva a konečníka). „Miniinvazívna laparoskopická chirurgia je vo svete rozvinutá a spolupráca medzi chirurgmi je neodmysliteľná. Je to prvýkrát v takomto rozsahu organizované stretnutie chirurgov z domáceho i zahraničného odborného sveta. Napríklad docent A. Fürst z Nemecka urobil ukážkovú operáciu hrubého čreva s priamym vysielaním z operačnej sály, ktorej sa zúčastnilo okolo šesťdesiat chirurgov. V diskusii odborníci rozobrali postupy a priebeh operácie," povedal organizátor stretnutia prednosta Chirurgickej kliniky Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Trnave a pedagóg na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity prof. Miroslav Danaj.

Prítomnosť významných lekárov v našom meste organizátori prepojili s 8. chirurgickým dňom, ktorý pripravujú každé dva roky. „Premýšľali sme, aká téma by bola zaujímavá. Teraz je aktuálna téma zápalov tenkého a hrubého čreva. Veľmi aktuálna je Crohnova choroba, zápal tenkého čreva a vôbec celého tráviaceho traktu, ktorá postihuje aj mladých ľudí. Téma Crohnova choroba v ére biologickej liečby je pre 8. chirurgický deň nosná. No nie je všetko len chirurgia. Dôležitá je spolupráca s gastroenterológmi, imunológmi, hematológmi, röntgenológmi a ďalšími odborníkmi tak, aby sme boli čo najšetrnejší k organizmu. Biologická liečba v tejto oblasti v sebe zahŕňa i medikamenty a imunomodulátory (prípravky stimulujúce imunitný systém). Isto mnohí počuli, že napríklad aj parazitológovia spolupracujú s odborníkmi v tejto oblasti. Využitie škrkaviek ošípaných v tejto oblasti je však otázkou budúcnosti," pripomenul Miroslav Danaj. *-maju-*

Operačný program Základná infraštruktúra

Stovky objektov na Slovensku získali vďaka Operačnému programu Základná infraštruktúra novú tvár prostredníctvom zrealizovaných projektov lokálnej infraštruktúry v hodnote **4,65 miliardy** korún. Podpora Európskej únie pokračuje. Aj vy máte možnosť využiť Regionálny operačný program a dať svojej obci novú tvár.

www.build.gov.sk
www.strukturalnefondy.sk

OP ZI

MVRR SR
MINISTERSTVO VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA

Tento projekt je financovaný z prostriedkov EÚ.

Ľudia a udalosti v histórii Trnavy

1. 7. 1998 – Nemocnica v Trnave bola premenovaná na Fakultnú nemocnicu s poliklinikou Trnava (10. výročie).

5. 7. 1998 – V Trnave umrel športovec – cyklista Bedrich PLANK, reprezentant, účastník Pretekov mieru, Okolo Slovenska (10. výročie).

5. 7. 1953 – V Trnave sa narodil hádzanársky brankár, hráč a neskorší tréner Lokomotívy Trnava Marián HIRNER, dvojnásobný víťaz ankety o najlepšieho hádzanára Slovenska i Československa, ktorého pamiatku pripomína hádzanársky memoriál (55. výročie).

6. 7. 1978 – Vo farskom chráme v Trnave sa konala slávnosť vyhlásenia samostatnej slovenskej cirkevnej provincie, arcidiecézy so sídlom v Trnave (30. výročie).

8. 7. 1783 – Trnavu navštívil cisár JOZEF II., ktorý slávnostný príhovor k obyvateľom predniesol po slovensky (225. výročie).

8. 7. 1943 – V Dlhom Poli sa narodil architekt Marián REMENÁR, autor projektu bývalej budovy Stavoprojektu v Trnave, v ktorej sídli dnešná Trnavská univerzita (65. narodeniny).

9. 7. 1958 – V Trnave sa narodil športovec Pavol BLAŽEK, viacnásobný majster Slovenska v chôdzi, účastník OH a majster Európy na 20 km (50. narodeniny).

11. 7. 1858 – V Trnave sa narodil archeológ, historik a pedagóg Viktor RÉCSEY, autor cestopisov a odborný publicista (150. výročie).

12. 7. 1708 – V Malej Hradnej sa narodil profesor Trnavskej univerzity Ján AKAI, autor práce o osobnostiach, ktoré sa zaslúžili o vznik a rozvoj Trnavskej univerzity (300. výročie).

12. 7. 1848 – Trnava mala podľa hlásenia magistrátu Ministerstvu vnútra 11 892 obyvateľov (160. výročie).

12. 7. 1848 – Začali vychádzať prvé slovenské noviny v Trnave, týždenník Wudce z Trnavy, ktorý bol písaný v bernolákovskej slovenčine (160. výročie).

15. 7. 1933 – V Bohdanovciach sa narodil športovec, hádzanár, tréner a pedagóg Pavol BOHUNICKÝ, kapitán hádzanárskeho mužstva Lokomotívy Trnava, ktoré roku 1954 získalo titul majstra Československa (75. narodeniny).

15. 7. 1708 – V Trnave umrel Samuel NIGRINI, ev. kňaz, pedagóg, hudobník, polyglot a spisovateľ (300. výročie).

16. 7. 1738 – V rumunskej Kluži sa narodil astronóm, odborný publicista a pedagóg František TAUCHER, ktorý pôsobil na observatóriu Trnavskej univerzity a neskôr aj na Kráľovskej akadémii v Trnave (270. výročie).

17. 7. 1823 – V Trnave umrel kníhtlačiar Václav JELINEK, z ktorého tlačiarne vyšla väčšina prác bernolákovcov (185. výročie).

21. 7. 1788 – V Trnave umrel prírodovedec Ondrej BERNOLÁK, profesor a dekan filozofickej fakulty Trnavskej univerzity, spoluautor diela o prírodných zvláštnostiach Uhorska (220. výročie).

24. 7. 1558 – Cisár FERDINAND nariadil trnavskému magistrátu, aby dal z mesta vyhnať všetkých anabaptistov a kalvínov (450. výročie).

27. 7. 1953 – Vo väzení v Brne umrel (pochovaný je v Trnave) pedagóg, redaktor, publicista a kňaz Augustín RAŠKA, riaditeľ Učiteľského ústavu a neskôr aj gymnázia v Trnave, člen mestského zastupiteľstva, spoluzakladateľ Slovenského orla, člen výboru Spolku sv. Vojtecha a jeho dočasný správca, V Trnave jeho pamiatku od minulého roku pripomína pamätná tabuľa na budove gymnázia na Hollého ulici (55. výročie).

31. 7. 1858 – Vo Vsetíne sa narodil spisovateľ, dramatik, vydavateľ a redaktor Ferko URBÁNEK, ktorý pôsobil v Trnave ako tajomník Spolku sv. Vojtecha a majiteľ tlačiarne (150. výročie).

31. 7. 1948 – V Banskej Bystrici sa narodil scénograf a grafik Ján ZAVARSKÝ, pôsobiaci v Divadle Jána Palárika v Trnave (60. narodeniny).

P.R.

Neznáma tvár trnavského stredoveku

Prekvapujúci nález: Do steny Dómu sv. Mikuláša bol zamurovaný tajomný bradatý muž v starodávnom šate

Práca pamiatkového výskumníka či reštaurátora sa s trochou nadsádzky podobá práci kriminalistu. Pátra a pátranie sa odvíja na všetkých frontoch. Dôkladne sa preskúma a zanalyzuje miesto činu a po terénnej práci nastupuje mravčie hľadanie. Hľadajú sa analogické prípady, dešifruje sa rukopis, zostavuje sa profil páchateľa. Do procesu sú postupne zainteresované viaceré zložky – zapája sa kartotéka, archív, evidencia a neraz i pomoc zahraničných kolegov.

Keď bol koncom apríla zo staveniska na Dóme sv. Mikuláša na Krajský pamiatkový úrad Trnava ohlásený nález neznámeho muža, zmobilizovaná výjazdová pamiatkarská jednotka dorazila na miesto činu štandardne vyzbrojená fotoaparátom a meracími pomôckami. Na mieste našla ležať torzo bradatého muža v stredných rokoch oblečeného v starodávnom šate a s čiapkou na hlave, ktorý v rukách držal rozvinutý zvitok. A hoci jeho tvár vyžarovala posvätný pokoj, úsmev aj pohľad mal kamenný. Svedok doby dávnej bezohľadne zamurovaný do steny.

Ako sa nám podarilo zistiť, príležitosť zbaviť sa nechceného svedka sa páchateľom naskytla v 19. storočí. Keď počas demolácie kostolíka sv. Michala stojaceho medzi Dómom a arcibiskupským palácom došlo k statickým problémom niektorých klenieb hlavného chrámu, materiál z demolácie využili na spevnenie murív. Tak sa súčasťou Dómu stal aj tento kamenný článok, ktorý pôvodne tvoril časť lomeného gotického portálu menších rozmerov. Naša kamenná obeť pravdepodobne predstavuje niektorého z prorokov a v rámci zrkadlovej polovice funkčného portálu musel existovať aj jeho náprotivok.

Stredoveký výzor mesta sa stratil hlboko v minulosti pod vrstvami renesančných, barokových, historizujúcich či novodobých úprav. Zo sochárskej výpravy (a určite bohatej) sa zachovala len soška sv. Heleny nachádzajúca sa nad vstupom do Kostola sv. Heleny (vystavený kus je, pochopiteľne, kópiou originálu). Nález novej figúry dáva možnosť, aj keď len mihom jedného očka, nahliadnuť do stratenej tváre nepoznanej gotickej stavebnej plastiky Trnavy.

Vzácne pozostatky sú zatiaľ bezpečne uložené, no po ukončení rekonštrukčných prác bude možné malého veľkého muža neznámej kapitoly trnavskej gotiky uvidieť na dostupnom mieste v rámci farského kostola.

Daniela ZACHAROVÁ, foto: autorka

Sv. Barbora a sv. Štefan dostanú nové srdcia

Trnavské zvony sv. Barbora a sv. Štefan opustili 11. júna južnú vežu Dómu sv. Mikuláša, aby podstúpili takmer tisíckilometrovú púť na „liečenie" do Holandska. Pôvodný zvuk im tam navráti vo svojej zvonolejárskej dielni zvonár Petr Rudolf Manoušek zo starého českého zvonárskeho rodu.

foto: -ag-

Vzhľadom na statiku veže, ktorá bola v minulosti narušená, sa po rekonštrukcii krovu začalo začiatkom tohto roka hovoriť aj o potrebe rekonštrukcie zvonovej stolice. Nie je vylúčené, že kovová stolica, ktorá v roku 1946 nahradila drevenú stolicu z roku 1874, sa tiež podpísala na zhoršovaní statiky, lebo v porovnaní s drevenou mala oveľa horšie vlastnosti v súvislosti s odpružením a prenosom vibrácií do krovu a múrov. Keď sa začalo o probléme hovoriť, investor – farský úrad – sa rozhodol pristúpiť aj k rekonštrukcii zvonov. Jeden z nich, sv. Barbora z roku 1569, už bol prasknutý a nezvonil. Sv. Štefan od neznámeho zvonolejára z 15. storočia bol natoľko vytlčený, že stratil svoje pôvodné zvukové vlastnosti, a pri používaní hrozilo jeho nezvratné poškodenie. Navyše, zvonom neprospeli v minulom období ani konštrukčné zásahy na srdciach a nebol dobre vyriešený ani spôsob ich uchytenia na kovovej stolici.

Občianske združenie Trnavské dominanty oslovilo na základe bohatých referencií a skúseností firmu Rudolfa Manouška z Prahy, starý zvonársky rod, v ktorom sa prenáša remeslo z otca na syna. Začiatkom mája sa začala intenzívna príprava na odvoz zvonov.

„Jeden z najväčších problémov bol dostať zvony von. Aj pri ich osádzaní bolo pravdepodobne rozobrané jedno z okien. Predpokladáme, že to isté, ktoré sme teraz rozobrali my," povedal reštaurátor Tomáš Kucman a pokračoval: „Najprv sme vybudovali pomocné lešenie a rozobrali deväť kamenných článkov okna. Šesť z nich sme prepravili do nižšieho podlažia, tri najväčšie ostali hore. Potom nasledovalo rozobratie zvonovej stolice. Súbežne bola zabezpečovaná technická organizácia demontáže zvonov – zabezpečenie žeriavu a uzavretie námestia. Zvony boli demontované a pripravené na transport žeriavom. V stredu 11. júna sme spustili zvony na ložnú plochu kamióna, ktorý ich odviezol do Holandska, kde bude vykonaná ich oprava, pretože pôvodná dielňa firmy Manoušek v Prahe bola počas povodní zničená."

Po nahriatí na približne 500 stupňov Celzia budú zo zvonov odobraté vzorky. Podľa ich zloženia bude vyhotovená zvárka na opravu z toho istého materiálu. Vyhotovené budú aj nové srdcia, lebo staré sú už nepoužiteľné. Firma Manoušek zaručuje tiež prinavrátenie pôvodných zvukových vlastností. Zhotovené bude nové uchytenie, aby mohli byť zvony po návrate do Trnavy bez problémov znova osadené. Medzitým sa priamo na mieste vo veži bude stavať nová zvonová stolica, tento raz už nie kovová, ale opäť drevená. „Vychádzať sa bude z konštrukcie podobných zvonových stolíc z toho obdobia, lebo o konštrukcii pôvodnej stolice z Dómu sv. Mikuláša sa nezachovali žiadne materiály. Vieme iba, že bola uložená na piatich trámoch," dodal Tomáš Kucman.

Vynovené zvony by sa mali vrátiť do južnej veže v druhej polovici septembra. Historická udalosť ich opätovného osadenie a vysviacky bude dôstojnou súčasťou Roka mesta Trnava, v ktorom si pripomíname 770. výročie udelenia výsad slobodného kráľovského mesta.

-eu-

Naše mesto a osobnosti v archíve rozhlasu

V našom seriáli o podobách Trnavy v rozhlasovom archíve si zoberieme pod drobnohľad obdobie, ktoré mnohí z nás dôverne poznajú. Neraz sa práve na vonkajšie prejavy politickej situácie z nedávnej minulosti, ktorú sme žili v rokoch 1948 – 89, pozeráme s úsmevom, ale aj s nevôľou. Je to najmä vynútená, niekedy dobrovoľná, rôznymi spôsobmi prejavovaná manifestácia štátnej (komunistickej) ideológie. Kto by si nepamätal jej typické prejavy v podobe sprievodov na prvého mája, osláv Víťazného februára či vlajkovej výzdoby. Podstatu niektorých týchto javov začíname objektívne vnímať až teraz, takmer dvadsať rokov po novembrovej revolúcii v roku 1989, keď už ideológia vyprchala. Typickým príkladom je vnímanie rezortu pôdohospodárstva ako významného faktora rozvoja vidieka, čoraz viac sa objektivizuje vzťah k slovanským kultúram, najmä k ukrajinskej a ruskej, ktorá prestáva mať príchuť vynútenej družby.

Archív Slovenského rozhlasu v sebe skrýva hneď niekoľko relácií odkazujúcich na politické či iné aktivity v Trnave, ktoré súviseli s minulým režimom. Okrem typických vstupov z osláv prvého mája, besied o aktuálnych problémoch v hospodárstve, v trnavských fabrikách, tam nájdeme aj ucelené relácie pripravené vo forme verejných nahrávok. Jedna z relácií sa venovala okrúhlemu výročiu februárových udalostí. Je zaujímavé, že dialógy a diskusie v nej nie sú priamo agitačné, ale zahŕňajú v sebe propagáciu režimu i pripomenutie si februárových udalostí cez rozhovory o situácii v povojnovom období a v roku 1978. Verejná nahrávka bola v Klube družstevných robotníkov a roľníkov a moderátori v úvodnom vstupe vysvetlili, kde sa Kopánka nachádza (Špačinská cesta, bývalo tam asi 5 tisíc ľudí). Vysvetľovali, ako prebiehali revolučné udalosti v Trnave, paradoxne poukázali na revolučné aktivity akčných výborov Národného frontu ako priamych pokračovateľov Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie. V medzivstupoch sa predstavila dnes neznáma, no zaujímavo znejúca skupina Víchor z Ružindola, ktorá v kontraste s hovoreným slovom kreatívnym spôsobom interpretovala známe rockové piesne (zvukovo pripomínala časy skupiny GATTCH, v ktorej pôsobil Ladislav Beladič).

Moderátor Stanislav Štefánik hovoril o silnom robotníckom hnutí v Coburgových závodoch, ktoré sa tam vytvorilo ešte v tridsiatych rokoch. Bol to v roku 1948 prvý úderníckycv závod v republike. V roku 1952 tam vyrobili prvú práčku Irena, ktorých bol o šesť rokov rovný milión. O tejto minulosti hovorila Mária Lazíková z Trnavských automobilových závodov. V rozhovore s redaktorom Vladimírom Tomovičom: „V roku 1945 boli Coburg Banské a hutné závody v Trnave a Banská a hutná spoločnosť závod Trnava znárodnené. Mala som iba 14 rokov. Počas pracovnej doby sme sa nemohli vzdialiť od svojho pracoviska. Umývali sme sa v jednom vedre. V roku 1948 som sa zapojila do úderníckeho hnutia. Narážalo to na ťažkosti, bolo to najmä ohováranie a osočovanie, mnohí nechápali význam a zmysel tohto hnutia.“ Mária Lazíková popisovala starostlivosť o zamestnancov po tridsiatich rokoch, hovorila o rekreačných strediskách a možnostiach.

V ďalšom vstupe sa čiastočne odložila ideológia, a po pesničke sa hovorilo o futbale, o jeho niekdajšej i súčasnej sláve. Predstavili Ladislava Kunu, kapitána mužstva Spartaka TAZ Trnava. Spomínal svoj príchod do Trnavy: „Keď to porovnávam s možnosťami dnes, vtedy to bolo oveľa horšie. Výstavba štadiónu bola na nízkej úrovni. Postupne sa to podarilo, a začalo sa zlepšovať a budovať nové mužstvo. Prvýkrát sme boli majstri v roku 1968, s výnimkou roku 1970 sme boli majstri až do roku 1974. Svedčí to o dobrom vedení," hovoril kapitán mužstva a pripomínal zásluhu vedenia mesta na dobudovaní štadióna. Ladislav Kuna sa dotkol aj otázky, prečo mužstvo vypadlo z prvých priečok tabuliek: „Nie je možné nahradiť behom dvoch rokov takých hráčov ako bol Adamec, Švec, Jarábek a Dobiáš, a potrvá ešte aspoň dva roky, kým sa na niekdajšiu úroveň trnavské mužstvo dostane." Ako športovec chválil budovanie nových športovísk, dokončenie areálu Slávie, tešil sa na budúcoročné otvorenie zimného štadiónu a bol rád, že od roku 1979 už nebudú musieť chodiť trénovať do Topoľčian a Skalice.

Po pesničke moderátori spomínajú významné podniky, ktoré sú v Trnave, a predpovedajú, že sa zo 60 tisíc obyvateľov do roku 2000 zvýši počet až na 90 tisíc, s čím bude treba počítať aj pri výstavbe bytov. S pásmom zborovej tvorby a angažovanej recitácie sa potom predstavil Robotnícky spevokol Bradlan, ktorý fungoval pri Závodnom klube ROH v Železničných opravovniach a strojárňach v Trnave. Predstavili sa spolu s ochotníckym súborom z Kopánky. Moderátori pripomenuli Trnavu aj ako centrum poľnohospodárskeho výskumu – spomínali niektoré podniky výskumu poľnohospodárstva, poľnohospodárskeho školstva i roľníckeho družstva.

Redaktorka Daniela Cvečková potom spovedala predsedu Jednotného roľníckeho družstva v Trnave. Predseda Michal Récky spomínal, ako to bolo pred tridsiatimi rokmi. „Bolo tu veľmi málo drobných roľníkov. V roku 1949 boli prvé kroky na založenie družstva. Založilo ho trinásť malých a stredných roľníkov na výmere asi deväťdesiat hektárov, kde organizovali takzvaný spoločný osevný postup. Mechanizácia bola na nízkej úrovni, bolo treba veľa síl, preto pozitívom bolo, že pomáhali najmä robotníci zo závodov v Trnave. Na bývalom klzisku bol starý majer, mali sme dvadsaťdva objektov ďalších rôznych starých majerov, napríklad na Kopánke bola časť niektorých objektov Reichovho majera," hovoril predseda Michal Récky. V ďalšej časti pripomínal dôležitosť rozvoja spojených družstiev v Trnave a okolí, hovoril o zvyšovaní výnosov a rozvoji živočíšnej výroby.

V ďalšom vstupe moderátori pripomenuli rôzne aktivity v Trnave na poli spoločenskom, kultúrnom a pozvali si k mikrofónu predsedu mestského národného výboru doc. Jozefa Hagaru. Redaktorka Brigita Letovancová sa ho opýtala na to, ako si pamätá na Trnavu starých čias. „Pamätám sa na Trnavu pred rokom 1948, vtedy malo mesto asi 28 tisíc obyvateľov, jeho dominantou bolo historické centrum obkolesené hradbami a k týmto sa približovala robotnícka štvrť Kopánka, Vagónka i Vozovka, i rozostavaná štvrť Spiegelsaal. Celkový obraz do Trnavy prinášali nielen veže, ale aj Coburgove závody, cukrovar, a ďalšie, napríklad Vagónka. Kto bol v našom meste pre dvadsiatimi – dvadsiatimi piatimi rokmi, rozhodne sa v Trnave menej vyzná, lebo sa takmer od základov zmenila. Zvýšenie počtu obyvateľstva z dvadsaťosemtisíc na šesťdesiat sa logicky prejavilo aj na súvislostiach – výstavbe bytov a podobne," hovoril Jozef Hagara a pripomínal aj problémy, ktoré riešilo socialistické vedenie mesta, vážne problémy v obchodnej sieti. Mohutný rast obyvateľstva podľa jeho slov nestačil kopírovať rozvoj obchodov, kritizoval stavebné organizácie, ktoré trápia mesto, pripomínal dobudovanie obchodného domu Jednota, ktorý by mal sčasti vyriešiť tento problém. Hovoril o výstavbe sídliska Družba i Prúdy, výstavbe Otexu, tretej etape dobudovania Skloplastu i Trnavských automobilových závodov. „V oblasti školstva sa buduje základná škola na Linčianskej i Vodárni,

materské školy, našťastie sa pridávajú aj niektoré podniky, ktoré tiež chcú mať takéto zázemie. Do konca ďalšej päťročnice plánujú dostavbu budovy železničnej stanice i dobudovanie kultúrneho domu," pripomínal predseda.

Politické a štátne orgány sa zaujímali aj o pôdohospodársky rezort, napríklad veľkovýrobu kukurice považovali za strategickú. „O tom, že poľnohospodári okresu venujú kukurici veľkú pozornosť, svedčí, že začiatkom tohto roka bola organizovaná kukuričiarska konferencia, ktorú organizoval krajský výbor strany a krajská poľnohospodárska správa, kde v analýze za obdobie desiatich rokov okres sa vo výrobe kukurice a dosahovaných hektárových výnosoch dostal na popredné miesta," povedal v diskusii o problémoch kráľovnej plodín kukurice v jednej z rozhlasových relácií tajomník okresného výboru Komunistickej strany Slovenska Anton Hulman.

Už sme hovorili o možnostiach a príležitostiach, kde bola možnosť agitovať, resp. hovoriť o dosiahnutých úspechoch v ére budovania povojnovej Trnavy a okolia. Keďže si komunistická strana vyhradzovala primát v protifašistickom boji a v Slovenskom národnom povstaní, i výročia týchto udalostí boli možnosťou na vystúpenia známych funkcionárov. Jedným z nich bol aj vedúci tajomník Okresného výboru Komunistickej strany Slovenska v Trnave Jozef Šepeľa. Pri príležitosti 30. výročia SNP hovoril vo Vrbovom o úspechoch budovania socializmu za posledné desaťročia. V čítanom prejave sa zameral najmä na rozvoj priemyslu v okrese Trnava, vymenúval podniky a porovnával produktivitu práce kedysi a dnes: „Výrazný úspech sme dosiahli v oblasti riešenia bytového problému. V rokoch 1945 – 63 sa v okrese vybudovalo zhruba dvadsaťtisíc bytov, čiže každá druhá rodina býva v modernom byte."

V rozhlasovom cykle Hviezdy slávy súťažili družstvá zväzákov z rôznych podnikov. Otázky súviseli s okresom a s podnikmi, ktoré v tomto regióne pôsobili. Napríklad, ktoré z družstiev v regióne vzniklo ako prvé. Samostatné otázky boli určené pre poslucháčov rozhlasu a boli uverejňované v Hlase ľudu. Na tých, čo správne odpovedali, čakali dobovo zaujímavé ceny od Trnavských automobilových závodov či Trikoty Vrbové, alebo špeciálna cena predsedu Okresného národného výboru v Trnave Jozefa Tomašoviča.

Uviedli sme len niekoľko úryvkov z typických relácií, do ktorých sa okrem primárnej informačnej či zábavnej funkcie dali zakomponovať aj politické prvky. Ideologicky motivované vystúpenia straníckych a štátnych funkcionárov vo verejných nahrávkach rozhlasových relácií v nich z hľadiska formy i obsahu kontrastujú s vystúpeniami odborníkov či účastníkov verejných nahrávok, ktorí v relácii účinkovali.

Martin JURČO, foto: súsošie L. Snopeka k 40. výročiu kolektivizácie poľnohospodárstva, Park A. Bernoláka v Trnave

Použité pramene:
Hlasy a ozveny. Hviezdy slávy. Archív zvukových dokumentov Slovenského rozhlasu v Bratislave. Vyrobila redakcia Západoslovenského krajového vysielania. Red.: L. Brat. Nahr.: 31. 5. 1974, vys.: 31. 5. 1974, AZD SRo AFR 2 713-1 / 1.
Hlasy a ozveny. Odmenené relácie. Archív zvukových dokumentov Slovenského rozhlasu v Bratislave. Archív zvukových dokumentov Slovenského rozhlasu v Bratislave. Vyrobila redakcia Západoslovenského krajového vysielania. Red.: rôzni. Nahr. 1974, vys.: 1974. AZD SRo AFR 2497.
Roľnícka beseda. O nekráľovských problémoch kráľovnej plodín – kukurice. Archív zvukových dokumentov Slovenského rozhlasu v Bratislave. Vyrobila redakcia HRPV. Red.: K. Bustin. Nahr. 5. 4. 1985, vys.: 7. 4. 1985, AZD SRo AFR 5560.
Verejná nahrávka v Trnave pri príležitosti 30. výročia Februára. Archív zvukových dokumentov Slovenského rozhlasu v Bratislave. Vyrobila redakcia Západoslovenského krajového vysielania. Red.: M. Hoťková. Nahr. 10. 2. 1978, vys.: 16. 2. 1978, AZD SRo AFR 3 796-1 / 1.

Úspech žiakov trnavskej ZUŠ-ky v zahraničí

Žiaci a pedagógovia Základnej umeleckej školy na Hollého ulici v Trnave sa zúčastnili na 11. ročníku Medzinárodného festivalu kresby, ktorý sa uskutočnil od 4. do 8. júna v poľskom družobnom meste Zabrze. Na medzinárodnej súťaži v kresbe podľa živého modelu sa žiaci umiestnili na popredných miestach. V tvrdej konkurencii približne tisícky kresliarov získala druhé miesto pre Trnavu Silvia Dobšovičová (foto), ako tretia sa umiestnila Eva Vidličková a čestné uznanie priniesli Zuzana Kramáreková, Denisa Šafránková, Adam Cisár, Miroslav Straka a Ondrej Kőver.

„Súťaž bola skvelou príležitosťou pre zručných a pohotových kresliarov s osobitným výtvarným prejavom v technikách kresby uhľom, ceruzkou, rudkou, pastelom alebo tušom. Súťažilo sa v desiatich kategóriách vo veku od dvoch do sto rokov. Porota nemala ľahkú úlohu určiť ocenenie a výber prác pre výstavu," povedal riaditeľ trnavskej ZUŠ-ky Peter Babka a pokračoval: „Po skončení súťaže sme sa previezli autobusom do Galérie Impresja, kde na slávnostnej recepcii v pekných priestoroch mali učitelia a žiaci možnosť nadviazať bezprostredné kontakty so zahraničnými účastníkmi. S veľkým úspechom sa stretlo klavírne vystúpenie zástupcu mesta Zabrze pána Marcina Lesiaka. Večer sme mali ešte jeden pekný zážitok z prehliadky historického centra Gliwic."

Trnavčania mali možnosť oboznámiť sa aj s udalosťami, ktoré súviseli s napadnutím Poľska Nemeckom po tzv. „Gliwickej provokácii" v miestnom rozhlasovom vysielači. Čas ostal aj na prehliadku kultúrnych a architektonických zaujímavostí mesta Zabrze. Atrakciou bola návšteva stosedemdesiatpäť metrov hlbokej bane, kam študenti „sfárali" v baníckom ustrojení, aby sa oboznámili s históriou a prácou v bani, náradím, strojmi, ale aj zvieratami, ktoré sa využívali pri práci.

Na povrchu čakal účastníkov festival dychových hudieb a vernisáž výstavy významného poľského maliara, zakladateľa Medzinárodného festivalu kresby Witolda Berusa – Malarstwo. Nasledovalo otvorenie výstavy výtvarných prác organizátorov, členov poroty a priateľov festivalu. Svoje fotografie a kresby tu vystavili aj pedagógovia trnavskej základnej umeleckej školy Peter Babka, Gabriela Hornáčková a Oľga Salontayová.

„Na vernisáži sme odovzdali zahraničným účastníkom súťaže malé darčeky, ktoré si pripravili žiaci a upomienkové predmety, ktoré pre všetkých pripravili pracovníci Mestského úradu v Trnave. Najväčší záujem bol ale o výpravný katalóg z výstavy prác žiakov našej školy s názvom Škola umením – cesta k obrazu, ktorá bola v Západoslovenskom múzeu," doplnil rozprávanie o úspešnej účasti Trnavčanov na festivale v Zabrze Peter Babka.

-redakcia-, foto: P. Babka

SALÓN 2008

Členská výstava Združenia výtvarných umelcov západného Slovenska
Od 18. júna do 7. septembra v Západoslovenskom múzeu

Rasťo Čambál: Lukostrelec

S umením sa stretávame celý život, no nie každý z nás ho dokáže prijať, pustiť k sebe, pochopiť, nie každý z nás si dokáže naň v dnešnej uponáhľanej dobe urobiť čas. Umenie nás pritom obohacuje o nové rozmery v živote a človek si pri ňom dokáže i aktívne oddýchnuť. Aj výtvarné umenie ponúka nekonečnú škálu subjektívnych pohľadov na realitu okolo nás, ale i fantazijné rozmery, pričom všetky diela sú veľmi intímne výpovede ľudí, ktorí dokážu v sebe pretransformovať obyčajné podnety z okolia. Mnohokrát sú to tie isté deje a vnemy, ktoré pôsobia na každého z nás, no umelci sú tí, čo dokážu zachytiť podstatu a ponúknuť ju INAK.

Združenie výtvarných umelcov západného Slovenska už tradične predstavuje tvorbu svojich členov prostredníctvom väčšej prezentácie pod názvom Salón, ktorá sa koná každý druhý rok. Výstava nie je tematicky zameraná, autori si vyberajú diela podľa vlastného uváženia a vystavené sú aj štipendijné práce členov združenia za ostatné dva roky. Tieto pravidelné výstavy vytvárajú pôdu pre stretnutia umelcov z rôznych kútov regiónu, pre tvorivé diskusie, prezentáciu rôznorodosti výtvarných pohľadov i konfrontáciu vlastnej tvorby v širšom meradle.

Na štvrtom bienále SALÓN 2008 konanom tento rok opäť v reprezentatívnych priestoroch Západoslovenského múzea v Trnave sa stretlo do šesťdesiat vystavujúcich autorov s vyše dvesto dielami. Vystavené diela sa pohybujú v širokej škále výtvarného vyjadrenia od realizmu cez rôzne podoby štylizácie, symboliku až k jednoduchosti v abstrakcii. Touto výstavou sa divákom naskytá obraz o aktuálnej tvorbe širokého spektra výtvarníkov, akási prvá informácia, ktorá ich možno v budúcnosti privedie aj na autorskú výstavu niektorého z vystavujúcich maliarov, grafikov, fotografov, či sochárov.

PaedDr. Simonne JURČOVÁ, kurátorka výstavy

Trnavské záhradné slávnosti – Ekofest 2008

11. – 13. júla v záhrade Západoslovenského múzea

Aj v tomto roku sa budú môcť Trnavčania tešiť z multižánrového festivalu pod holým nebom – Trnavských záhradných slávností, ktoré sa už po štvrtýkrát stanú neodmysliteľnou súčasťou kultúrneho koloritu letných mesiacov v meste. V predchádzajúcich troch ročníkoch sme už na tomto podujatí mohli počuť a vidieť takmer všetky osobnosti slovenskej hudobnej scény od klasiky po bigbeat šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov – Prúdy, Peter Dvorský s hosťami, Brouci – The Beatles Revival Band, Marián Varga a Moyzesovo kvarteto, Kuličky Štěstí, Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala, Fermáta a Fero Griglák, Diabolské husle, Modus či Marián Geišberg.

Po tom, čo sa minulý rok dejisko záhradných slávností presunulo do exteriérov Kopplovho kaštieľa, vracajú sa slávnosti do záhrad Západoslovenského múzea. Od 11. do 13. júla budú opäť plné filmu, hudby a výtvarného umenia z ateliérov začínajúcich, amatérskych i profesionálnych umelcov.

Veľkou žánrovou i filozofickou obmenou prechádza v tomto roku prvý deň slávností, čo sa podpísalo aj pod samotný názov festivalu. Hudobný maratón kapiel od hip-hopu cez punk až

po heavy metal pod názvom EKOFEST určite priláka najmä „-násťročné“ publikum, preto sa program začína od obeda a potrvá do jedenástej hodiny večernej. Mladí návštevníci záhrad sa iste potešia kapelám ako BloodCase4, Disanchelly, toXYkacia, The Paranoid, Golden Vein, Editor, Plus Mínus, Sakumprásk, Zotrwačnosť, KONFLIKT, Smola a hrušky a iní. Výťažok zo vstupného by mal byť použitý na oživenie zelene na niektorom z trnavských sídlisk.

Už zo samotného podtitulu Night of Legends je ľahko čitateľné, že sobotný večer sa bude niesť v znamení svetových legiend. Hneď na úvod bude návštevníkom horúco pri revivali už neexistujúcich Guns n’ Roses (CZ) . Zmes rock’n rollu a punku v podaní Tom White and Friends (H/USA) určite zdvihne zo sedadiel i skôr narodených a pripraví atmosféru pre legendárnych Plastic People of the Universe (CZ), ktorí sklonku večera dajú punc „psychedelična“.

Nedeľný Art Breaking the Lines (Umenie bez hraníc) určite prekročí konvencie dramaturgickej výstavby festivalových tradícií. Toccata a fuga d mol od J. S. Bacha v podaní Stanislava Šurina bude krátkou ouvertúrou k ťaháku večera – vystúpeniu Jaromíra Nohavicu. Po zhudobnených Nitiach Miroslava Válka (Stanislav Šurin / Andrej Rapant / Saskia Šipošová / Tirnavia) celý festival vyvrcholí činohrou Krvavá svadba – najznámejším dielom španielskeho autora F. G. LOrcu s klasickým španielskym námetom plným južanského temperamentu, vášne a tragédie v sprievode živej hudby Martina Biesa a Marco de Judia. *-čav-*

Jubileum cirkevného spolku sv. Mikuláša

Rímskokatolícky cirkevný hudobný spolok sv. Mikuláša v Trnave (RKCHS) má tento rok 175. výročie založenia. Členovia spolku, zástupcovia mesta i rodinní príslušníci si toto jubileum dôstojne pripomenuli 24. mája v Dóme sv. Mikuláša.

Na slávnostnom stretnutí spomínali nielen na etapy založenia i vývoja RKCHS, ale aj ocenili zásluhy tých, ktorí sa na rozvoji spolku podieľali. Medzi ocenenými in memoriam boli známe trnavské mená: Edita Sieglová, Jozef Kudri, Alexander Nicolíni, Ján Palkovič či Gabriel Jasenák. Ocenený in memoriam bol aj Mikuláš Schneider Trnavský. Pamätné listy si prevzali aj súčasní členovia spolku, medailu funkcionári i nečlenovia RKCHS, medzi inými napríklad Imrich Borbély, Edita Bugalová, Anna Vanáková, Štefan Zachar, či Gabriela Gotthardová.

Zbor a orchester RKCHS v súčasnosti reprezentuje viac ako päťdesiat členov. Vyvíjajú bohaté aktivity aj mimo Dómu sv. Mikuláša v Trnave. V deň osláv sa s vďakou spomínalo nielen meno Mikuláša Schneidera Trnavského, ale aj jeho Jednotný katolícky spevník.

„To je cirkevný poklad, že Mikuláš Schneider Trnavský zjednotil piesne Jednotného katolíckeho spevníka. Tie síce aj predtým existovali, no on ich prekomponoval. Tak dostali ten pekný cirkevný liturgický charakter. Vynikajú hlbokou teológiou, tam je najväčšia hodnota, už len keď sa pozriete na názvy. Pozitívom je, že boli obdivované aj v Ríme na rôznych liturgických zhromaždeniach. Členovia spolku majú zásluhu na interpretácii Jednotného katolíckeho spevníka, venujú sa cirkevným dielam, omšiam z autorskej dielne Mikuláša Schneidera Trnavského. Je to ojedinelý zážitok počuť ich spievať. Podobné telesá fungujú aj inde, ale oni pracujú a účinkujú pravidelne, a pretrváva tu úsilie o polyfónnu interpretáciu cirkevných piesní,“ hovorí trnavský biskup Dominik Tóth.

Súčasným dirigentom a tajomníkom RKCHS je Ladislav Vymazal. Pripomenul, že dnes má zbor a orchester oveľa väčšie možnosti a môže účinkovať i v zahraničí. „Vznikol z podnetu cirkevných a svetských kruhov. Založili ho v roku 1833, fungoval síce, ale nie na takej úrovni, aká bola požiadavka. A navyše tam boli aj finančné problémy, preto

sa otcovia myšlienky rozhodli, že projekt fungovania hudobného spolku prepracujú. V roku 1838 dostal meno Cirkevný hudobný spolok, čím sa jeho pôsobenie rozšírilo aj na cirkevné záležitosti. Po vojne až do roku 1989 sme nemohli vykonávať spolkovú činnosť, ale pôsobili sme v Dóme sv. Mikuláša v Trnave ako chrámový zbor dómu," pripomína Ladislav Vymazal kľúčové etapy zakladania a rozširovania RKCHS.

Zbor a orchester spočiatku účinkoval len v chráme, no v deväťdesiatych rokoch sa naskytla možnosť predstaviť sa poslucháčom aj mimo Trnavy. Začal verejne účinkovať a okrem slovenských miest navštívili i Taliansko, niekoľkokrát sa predstavili aj v Rakúsku a v Poľsku. Viac ako 175 rokov aktívnej práce spolku súviselo tiež s doplňaním archívu spolku piesňami aj mimo autorskej dielne Mikuláša Schneidra Trnavského. „Je z čoho vychádzať, máme vynikajúci notový archív, máme veľa skladieb, ktoré napísal Schneider Trnavský. My sme vlastne dedičia jeho diela a z tohto archívu čerpáme. Pri rozširovaní repertoáru vychádzame aj z požiadaviek publika. Na druhej strane účinkujeme na latinských omšiach v dóme v nedeľu o deviatej predpoludním vždy okrem prázdnin, a záleží aj na tom, kto si nás kam pozve a čo od nás očakáva," pripomína Ladislav Vymazal. Význam a úlohu tohto telesa zdôrazňuje i muzikologička Edita Bugalová, ktorá sleduje aktivity spolku nielen ako teoretička, ale aj niekdajšia členka a Trnavčanka. „Do istej miery ide o slovenskú raritu, netrúfam si hodnotiť, či v iných mestách takéto spolky existujú, ale je pravda, že nepretržite funguje práve trnavský spolok. Vznikol pôvodne pre potreby už jestvujúceho divadelného spolku v Trnave. Aj ja som patrila k tomuto spolku, členstvo v ňom je istou dedičnou záležitosťou starých trnavských rodov."

Na otázku, či znesú interpretačné aktivity spolku aj odborné muzikologické kritériá, Edita Bugalová odpovedala: „Treba k takejto hudbe a interpretácii pristupovať s veľkou zodpovednosťou. Na slávnostnej omši sme mali možnosť počuť, že členovia spolku k tomu tak pristupujú. Je to nemecko-rakúsky okruh skladateľov cirkevnej hudby. Aj teraz zaznela skladby Ignáca Reimanna F dur, ktorú si všetci členovia, aj starí členovia spolku, pamätáme. Repertoár sa rodil 175 rokov. Všetko je archivované, a možno povedať, že keď sa po rokoch opráši, môže byť veľmi zaujímavý aj pre koncertného poslucháča."

-maju-

Hudba je najlepší diplomatický jazyk

Trnavský mužský spevácky zbor Bradlan koncertoval v Piešťanoch, Smoleniciach a v Trnave so spriateleným fínskym zborom Tervakosken Mieskvoro.

Ešte v roku 2005 pozval fínsky veľvyslanec Rauno Viemerő Robotnícky spevokol Bradlan na spoločné vystúpenie s fínskym spevokolom Tervakosken Mieskvoro na ich ambasáde. Týmto počinom dal základ pre ďalšiu spoluprácu týchto dvoch zborov, ktoré majú veľa spoločného.

Fínsky zbor bol založený v roku 1934 a pôsobí dodnes, až na prerušenie počas II. svetovej vojny. RS Bradlan bol založený v roku 1930, odvtedy pôsobí bez prerušenia a patrí medzi najstaršie slovenské zbory. Názov fínskeho zboru sa odvodzuje od dedinky Tervakoski, ktorá vyrástla okolo najstaršej funkčnej papierne Fínska. RS Bradlan založili robotníci trnavskej Vozovky a meno nesie po mieste posledného odpočinku Milana Rastislava Štefánika. Oba súbory sa prezentujú svetskou aj cirkevnou hudbou. Zaujímavosťou fínskeho zboru je účinkovanie mladého farára obce Janakka-

la, kam administratívne patria. V RS Bradlan účinkuje spisovateľ, Američan Joseph Sheppherd, ktorý po putovaní Európou zakotvil v Trnave.

V júni tohto roku oplatil fínsky zbor návštevu RS Bradlanu v ich krajine. Na Slovensku sa predstavili spolu s hostiteľmi v Piešťanoch v rámci otvárania kúpeľnej sezóny, na Smolenickom zámku aj s miestnym mužským zborom Záruby a v nedeľu 8. júna sa oba zbory predstavili trnavskému publiku v Galérii Jána Koniarka v Trnave. RS Bradlan na úvod zaspieval hymnickú pieseň Mikuláša Schneidera Trnavského Hoj, vlasť moja a veľký úspech mali aj slovenské ľudové piesne. Tervakosken Mieskvoro sa predstavil nemeckými a fínskymi skladbami. Najväčší úspech malo spoločné vystúpenie zborov, ktoré striedavo dirigovali zbormajsterka Bradlanu Bc. Hanka Borbélyová a fínsky zbormajster Kari Jokinen.

Z repertoáru hostí sa najviac páčili skladby o saune a z nášho, samozrejme, Tancuj, tancuj, vykrúcaj. Spoločné vystúpenie ukončili fínskou hymnickou piesňou Finlandia, ktorá je symbolom boja Fínov proti útlaku. Autorom je najznámejší fínsky skladateľ Jean Sibelius.

Presvedčivo zazneli slová Virpi Hanhikoski, atašé fínskeho veľvyslanectva na Slovensku, že hudba je najlepší diplomatický jazyk, ktoré povedala bezchybnou slovenčinou.

Margita KÁNIKOVÁ

V srdci má Trnavu, jej krásne chrámy a ľudí

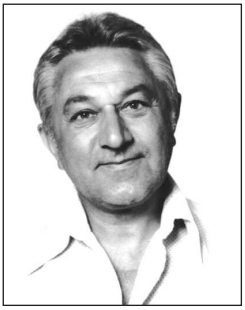

Starším čitateľom nie je potrebné ho predstavovať rev. Juraja Kadleca z Kanady. Pre mladších je to bývalý hráč Spartaka Trnava, známejší pod prezývkou Muro. Narodil sa 7. júna 1931 v Bratislave, kde aj začal hrať futbal. I keď šport a hlavne futbal miloval, vnútorne ho nenapĺňal a pochopil, že jeho cesta vedie k Bohu. Lenže ako reprezentantovi Česko-Slovenska mu vtedajšia totalitná moc nedovolila študovať teológiu. Jeho tajný noviciát sa začal 27. decembra 1957 v Trnave. Hral futbal za Spartak Trnava, kam prestúpil za neuveriteľných sedemtisíc korún, a zároveň tajne študoval teológiu. Po viacerých neúspešných pokusoch emigrovať sa mu naskytla možnosť priamo v Ríme, ešte pred zápasom Stredoeurópskeho pohára s AS Roma v roku 1960.

Po ukončení štúdia a vysvätení kardinálom Beranom na Vianoce 1967 a pôsobení v Európe odišiel do Kanady, kde mal na starosti komunitu moravských Slovákov v Chathame a súčasne osemdesiat kilometrov vzdialenú komunitu Slovákov v Sarnii. Osudy kňaza a futbalistu rev. Juraj Kadlec pútavo opísal v knihe pod názvom Lopta a kalich, ktorú ako tretie, ale na Slovensku prvé vydanie, vydal v roku 2002 B-print Trnava. Kniha vyšla vďaka podpore mesta Trnava a firmy Siemens.

Primátor Trnavy pozval čestného občana mesta rev. Juraja Kadleca na septembrové Dni lásky pokoja a porozumenia, ktoré sa tohto roku budú konať v čase osláv 770. výročia udelenia kráľovských výsad Trnave. Lenže rev. Juraja Kadleca mohli Trnavčania stretať v uliciach mesta už v máji. Na otázku, prečo, sme dostali nasledujúcu odpoveď:

„Pre nedostatok kňazov a z finančných dôvodov sa rozhodol môj biskup zrušiť obe moje fary. Posledná sv. omša vo farnosti sv. Antona v Chathame bude 11. augusta a vo farnosti Sedembolestnej Panny Márie v Sarnii 15. septembra tohto roku. Dvadsaťosem rokov som slúžil Bohu a veriacim vo dvoch farnostiach vzdialených od seba osemdesiatšesť kilometrov prakticky sám, nemal som gazdinú ani kuchárku, robil som sám účtovníctvo

aj niektoré údržbárske práce, v zime odhadzoval sneh, ktorého bolo požehnane. Všetko len preto, aby som ušetril peniaze a udržal farnosti. Ale prišiel čas odísť. Viem, že je to potrebné, ale aj tak som smutný. Všetko je vo hviezdach, som ako v bielej tme a neviem, akú budúcnosť mi určil Boh. Jeho vôľu som prišiel hľadať na Slovensko."

Na otázku, ako vidí Slovensko, Slovákov a špeciálne Trnavčanov v súčasnosti, odpovedal:

„Teší ma, že Slovensko a Slováci majú budúcnosť a verím, že sa stále zlepšuje aj ich životná úroveň. Ešte viac ma teší, že popritom nestratili svoju vieru, čo je v dnešnom rozbúrenom svete veľmi vzácne. Koncelebroval som omše vo viacerých kostoloch a vždy to bolo veľmi krásne. Mimoriadnym zážitkom bola slávnosť Panny Márie pomocnice kresťanov na Kopánke. Omšu sme slúžili na futbalovom ihrisku a veľmi ma potešila aktívna účasť hlavne mladých ľudí. Takisto krásna bola procesia na Trojičnom námestí a následné rozhovory s účastníkmi. Trnava potvrdzuje svoj názov malý Rím. I keď som sa narodil v Bratislave, toto mesto ma neoslovuje, v mojom srdci je len Trnava so svojimi nádhernými chrámami a ľuďmi."

A čo šport, a hlavne trnavský futbal?

„Tak v tomto smere nemôžem vysloviť radosť. Šport už nie je športom, ale biznisom a mladí talentovaní ľudia z finančných dôvodov nemôžu v tomto smere prejaviť svoj talent. Nielen v Trnave, na Slovensku, ale takmer na celom svete. Trnavskí futbalisti by sa mali spamätať a robiť väčšiu radosť svojim verným fanúšikom."

Na otázku, či našiel na svoje otázky na Slovensku odpoveď, s humorom jemu vlastným povedal: „Nie, budem čakať na ďalšie znamenia. Ani primátor mesta Štefan Bošnák mi neponúkol miesto na radnici ako som očakával..." *M. KÁNIKOVÁ, foto: archív*

Tak teda za toto som pred rokmi nebojoval...

Cesta pod železničným mostom pri Figare na dnešnej Dohnányho ulici v roku 1952 ešte neexistovala. Slepá ulica sa končila pred železničným mostom. Pamätám si, že ako predškolák som bol na prázdninách na Kopánke, Jánošíkovej ulici, u babky Stankovej a krstnej mamy Pinterovej, s bratrancami Ferinom, Štefanom, Jankom a sesternicou Marienou. V tom čase sa v kinách premietali najmä sovietske filmy z obdobia II. svetovej vojny. Umenie sovietskych odborníkov na propagandu nemalo konkurenciu. Takmer všetky nevinné deti boli nadšené a hrdé, že nás oslobodila práve hrdinská Červená armáda. Keď sme sa na trnavskom rybníku hrávali na vojnu, všetci chceli byť červenoarmejci alebo partizáni. Fašistom nechcel byť nik.

Práve v tom čase premietali v Kolónii, v Kultúrnom dome Závodného klubu Revolučného odborového hnutia (ZK ROH) Kovosmalt n. p., sovietsky film Syn pluku (natočený podľa rovnomennej literárnej predlohy Valentina Katajeva v r. 1946, réžia Vasilij Pronin). Bol to príbeh chlapca, ktorý vo vojne stratil rodičov a ujali sa ho červenoarmejci. Malý chlapec v uniforme sa stal v prvej polovici päťdesiatych rokov idolom pre deti východného bloku. Každý, aj ja, chcel byť synom pluku, aj keď som film ešte nevidel...

Dočkal som sa. Jedného popoludnia som sa vybral so starším bratom Mišom – Ivanom a našimi bratrancami do ZK ROH Kovosmalt. Ale uvidieť Syna pluku iba tak, mne nič, tebe nič, bolo pre nás nemožné. Museli sme si to predsa zaslúžiť...

Vybehli sme z babkinho domu, prebiehali krížom cez hlinenú cestu po Jánošíkovej a kryli sa vo výklenkoch brán. V rukách sme namiesto sovietskych automatov s guľatými zásobníkmi držali drevené papeky. Keď sme objavili „fašistov", namierili sme a pálili: „E-e-e-e-e-e-e-e-e!"

Na rohu ulice sme prebehli cez cestu, preliezli cez chátrajúce Skukálkove obrovské sudy na víno, ktoré sa, uzmierené s osudom, rozpadali na druhej strane Družstevnej ulice. Po ich zdolaní sme prebehli cez pšeničné polia za nimi, kde sme na jeseň pásli babkine husi. Za dreveným hajzlíkom, ktorý pamätal ešte druhú svetovú, sme sa preplazili „na rybník“ s obrovskými topoľmi. Rómovia tu vyrábali zo zoťatého topoľa korytá. Tak sme sa hrali, že korytári sú fašisti. Omilostili sme iba Marcela „Pu“, ktorý pásol „na rybníku“ kozy, lebo sa k nám bez zaváhania pohotovo pridal a do nášho „e-e-e-e-e“ kričal svoje „pu-pu-pu-pu...“ Samozrejme, že sa pridali aj jeho kozy a od boka pálili na fašistov: „Me-e-e-e-e-e-e!“

Prešli sme smetiskom, ktoré bolo na rybníku približne v miestach, kde je teraz letné kúpalisko. Okolo múru cukrovaru sme šibli na Ulicu Petra Jilemnického (dnešná Štefánikova) a odtiaľ, pri kine Partizán (dnes Hotel Apollo), na Ulicu kpt. Nálepku (dnešná Františkánska), kde sme, keď prišli sviatky jari, chodili šibať tetu Cilu. Za Kostolom Sv. Jakuba sme prešli pod Bernolákovou bránou do promenády s bytmi v hradbách a nádhernou sochou padlého vojaka.

Úzkym betónovým mostom sme unikli z promenády na druhú stranu Trnávky, prešli okolo holičstva a hotela Park (predtým Imperiál alebo „Impik“). Napravo od nás boli koľaje železnice, ktorá spájala starú trnavskú železničnú stanicu s Cukrovarom Petra Jilemnického. Tak sme sa bojovo naladení povedľa múru Figara dostali k najväčšej prekážke na ceste k Synovi pluku.

Pred nami bol divoký a panenský podjazd pod železničným mostom pri Figare, nad ktorým frčali vlaky, no neviedla pod ním žiadna cesta, ba ani cestička. Nerovný terén zeme pred a pod mostom bol iba o pol metra, meter, alebo meter a pol nižší ako železničný most. A tu nás čakala najväčšia skúška. Plaziť sme sa začali už pred podjazdom. Rozdelili sme sa, a pod mostom presúvali na druhú stranu. Pritom sme mierili „automatmi“ na imaginárnych fašistov a e-e-kali... Fašistov tu vhodne nahrádzali vlaky, ktoré sa nečakane, za obrovského hrmotu, občas prehnali nad nami. Konečne sme sa dostali na druhú stranu podjazdu úplne špinaví, zničení, zachrípnutí a šťastní.

Po krátkom oddychu sme sa spustili na futbalové ihrisko Rapid, ktoré sa začínalo na mieste, kde za novou železničnou stanicou dnes stojí Pošta 2. Na Rapide sme hrávali futbal, ale diali sa tam aj iné veci. Videl som tam napríklad dlho avizovanú bitku „Mikaka“ Čaplu a Vinca Žgančíka o titul Kráľa Tulipánu, Kolónie a Kórey (dnešná Linčianska). Na Rapid chodil aj exhibicionista Jožko Strunka. Stával na podstavci vo výklenku steny jedného domu, a keď niekto podišiel bližšie, s veľkorysým gestom rukami roztvoril hrubý kabát, pod ktorým bol nahý. Občas ho „kvakinovci“, „červenoarmejci“ a aj „fašisti“ prútmi vyšibali po jeho ťažko skúšanom tele.

Na konci Rapidu, sme sa vydali okolo Partizánskej (terajšia Stromová) k „Nupodu“, a odtiaľ bol už len mačací skok na Barčovského ulicu v Kolónii, ktorá nás doviedla k cieľu – pred ZK ROH Kovosmalt.

Z filmu Syn pluku sme vyšli hrdí a nadšení. Ešte sme sa s pietou zastavili pred pamätnou tabuľou padlých v II. svetovej na budove ZK ROH. Netušili sme, že z nej o mnoho rokov neskôr začnú postupne miznúť kovové písmená, čísla a časti, až raz, v prvom májovom týždni roku 2008, zmizne úplne celá... My, hrdinní partizáni a červenoarmejci, sme videli budúcnosť v žiare svojich ideálov a keby nám vtedy niekto povedal, že už čoskoro prídu zas, nevedeli by sme sa dočkať...

Cestou na Kopánku si ma bratranci s bratom mlčky obzerali a keď sme sa opäť preplazili pod podjazdom, vyhlásili ma pod morušou pri Figare za syna ich pluku.

Čas letel, na epizódku z môjho ranného detstva som rýchlo zabudol. Zabudli aj moji otcovia pluku. Čoraz častejšie sa ku mne dostávali aj informácie nespracované sovietskymi propagandistami a ich žiakmi. Moje videnie sveta sa zmenilo.

V auguste 1968 som sa pripravoval na skúšku z matematickej analýzy, ktorú som mal v septembri na PdFUK v Trnave u profesorky Rošeckej. Okolo siedmej ráno som si ako vždy pustil rozhlasovú stanicu Československo a pôžitkársky zaľahol na gauč, ešte si trošku podriemať. Z rozhlasu sa ozývali výstrely a zúfalé výkriky. Rozhlasová hra, prebehlo mi mysľou. Streľba a výkriky neutíchali. Zdesený hlas oznamoval, že sovietski vojaci obsadzujú v Prahe plnej tankov rozhlas. Precitol som a zrak mi padol na kalendár. Bolo 21. augusta. Nebola to hra.

Mal som 21 rokov a radostne prežíval plody Pražskej jari, ktorá neroztápala iba sneh a ľady v prírode, ale aj v ľuďoch. Zrazu som cítil, že je koniec. Červená armáda nás prišla „oslobodiť“ druhýkrát. Od všetkého. Z rozhlasu sa opäť ozvala streľba: E-e-e-e--e-e-e, pu-pu-pu...!!!

Zrazu, cez hmlistú priepasť medzi detstvom a dospelosťou, takmer nepočuteľne čosi zašumelo, čosi zabudnuté, ale predsa známe... Došlo mi to. Syn pluku...

Tak teda za toto som pred rokmi pod podjazdom nebojoval. *Marián MRVA*

P.S. Bratranec Ferino mi nedávno hovoril, že Marcel „Pu“ žije, stále pasie kozy a vyzerá rovnako ako vtedy, keď sme sa popri ňom prebojovávali cez fašistické línie...

Pohár starobylej Trnavy do Maďarska

Dráhoví golfisti ŠK Adara Trnava doma potvrdili pozíciu obhajcu titulu

■ **MEDZINÁRODNÝ GYMNASTICKÝ FESTIVAL** – Trnava, sláviaca 770. výročie udelenia výsad slobodného kráľovského mesta, dostala od 5. do 8. júna ďalší darček k významnému sviatku – športovú gymnastiku na vrcholovej, aj masovej úrovni. Pestrý program otvoril vo štvrtok 5. júna ráno 1. gymnastický deň. Usporiadala ho Slovenská gymnastická federácia, aj s finančnou podporou nášho mestského magistrátu, v rámci projektu Buď fit s gymnastikou. Pri jeho realizácii spolupracovali ministerstvá školstva a zdravotníctva SR, Slovenský olympijský výbor, Združenie miest a obcí Slovenska i Trnavský samosprávny kraj. Cvičilo sa priamo v historickom centre, na Trojičnom námestí. Trnavčania a návštevníci malého Ríma sledovali v ten deň popoludní 10. slovenskú gymnaestrádu, jubilejnú prehliadku pohybových skladieb s rôznymi formami gymnastiky a tanca. Cez víkend sa dianie presťahovalo do Mestskej športovej haly na Rybníkovej. O úvod 21. ročníka Gym--festivalu sa postaralo v sobotu 7. júna päť mladších žiačok v 2. kole A-kategórie Slovenského pohára. Rozhodkyniam sa najviac páčili zostavy deväťročnej Alžbetky Potančokovej z Banskej Bystrice. V hlavnom programe, popri Slovenkách, defilovali pri slávnostnom nástupe zahraničné výpravy z Česka, Maďarska, Nemecka, Poľska, Rumunska, Slovinska, Turecka a SR. Počas dvoch dní celkovo štartovalo 49 žien, junioriek a žiačok, z nich 27 zahraničných. Na čele štábu stál prezident SGF a Klubu gymnastických športov Slávia Trnava Mgr. Ján Novák. Vo viacboji medzinárodných majstrovstiev SR kraľovala Rumunka Elena Chiricová (v nedeľu získala za prostné aj finančnú cenu Memoriálu manželov Heleny a Jána Novákovcov) pred Češkou Evou Verbovou a Slovinkou Tejou Belakovou. Slovenské reprezentantky skončili až v druhej desiatke: 15-ročná Banskobystričanka Kristína Reháková bola jedenásta

(odniesla si domáci juniorský titul) a Žilinčanka Dobroslava Lehotská šestnásta (1. v ženských M-SR). Úroveň oboch národných šampionátov však poznačil nízky počet štartujúcich – kompletný štvorboj absolvovali iba štyri ženy a tri juniorky. Vo finálovej osmičke na jednotlivých náradiach domáca slávistka Natália Paulíčková vyhrala kladinu a v preskoku skončila siedma. Memoriál Vojtecha Schöna sa stal korisťou Maďarky Renáty Tóthovej. Pohár starobylej Trnavy, určený 2-členným družstvám starších žiačok, ovenčil v 40. ročníku mladé reprezentantky Maďarska. Strieborná pozíciu v jubilujúcej najstaršej gymnastickej súťaži na Slovensku si vybojovali dievčatá AŠK Inter Bratislava, bronzová bola reprezentácia Turecka.

■ **HISTORICKÉ PRVENSTVO STARŠÍCH DORASTENCOV SPARTAKA** – Mesto Trnava pomohlo vedeniu FC Spartak realizovať ďalší štart mládežníckych talentov u našich severných susedov. Do partnerského poľského mesta Zabrze ich tentoraz pozvalo vedenie SKS Gwarek. Organizátorov z mestskej časti Biskupice viedol prezident klubu Marian Ryndak a sekretár Franciszek Rosiecki. Strieborný prvoligový kolektív starších dorastencov Spartaka sa predstavil v ôsmom dejstve Memoriálu Ernesta Pohla, 49-násobného reprezentanta krajiny a držiteľa desiatich majstrovských titulov (v extralige dosiahol rekordných 186 gólov). Čestný patronát nad tradičným zápolením prevzala prezidentka Mesta Zabrze pani Malgorzata Mańka – Szulik. Trnavskí zverenci trénera Milana Malatinského a vedúceho družstva Františka Cíferského obsadili v šesťčlennej konkurencii najvyššiu priečku. V základnej B-skupine zvíťazili 14. júna nad domácim SKS Gwarek a nad WKS Slask Wroclaw zhodným výsledkom 2:0. O deň neskôr porazili vo finále najlepší celok A-skupiny, GKS Piast Gliwice, 5:2. Víťazný pohár im odovzdal viceprezident mestského magistrátu Krzysztof Lewandowski. Svoje mesto a FC Spartak reprezentoval v známej bašte hutníctva a baníctva 18-členný káder: Bohuš Šimek (vyhlásili ho za najlepšieho brankára turnaja), Ján Pavlovčík – Ivan Balažovič, Patrik Banovič, Jaroslav Daniš, Juraj Galba, Matej Godáň, Martin Kirinovič, Tomáš Lukačovič, Tomáš Mikinič, Martin Mikovič (stal sa najlepším hráčom turnaja), Tomáš Petrucha, Lukáš Poništ, Róbert Scherhaufer, Ladislav Szabó, Marek Včelka, Rastislav Vdovjak (s tromi gólmi vyhral streleckú súťaž) a Peter Zvolenský. Išlo o historické prvenstvo zahraničného klubu v známom spomienkovom podujatí na nezabudnuteľného velikána poľského futbalu. Navyše stojí za povšimnutie, že doteraz ešte žiaden mládežnícky tím z Trnavy – počas sedemnástich rokov športovej spolupráce so Zabrze – nevyhral futbalový turnaj v tejto hutníckej a baníckej metropole. Súčasťou sviatočného víkendu na športovom štadióne SKS Gwarek bolo otvorenie nového futbalového pavilónu (kabíny, regeneračné a ubytovacie priestory).

■ **PRVÁ LIGA MIEŠANÝCH DRUŽSTIEV** – Národné minigolfové centrum v Trnave patrilo 7. a 8. júna prvoligovým miešaným družstvám v dráhovom golfe. V šiestom dejstve si najlepšie počínal obhajca majstrovského prvenstva, domáci Športový klub Adara 2000, po piatej časti najvyššej celoštátnej súťaže sa ešte deliaci o vedúcu pozíciu s triom Brezno – Košice – Prievidza. Výsledky 6. kola: 1. ŠK Adara 2000 Trnava 946 úderov – 7 bodov, 2. Prvý MTGC Prievidza 981 – 5, 3. a 4. GK Bratislava, MTGK Brezno zhodne 997 – 3,5, 5. GK Bankov Košice 1057 – 2, 6. Golf klub Trnava 1112 – 1. Ani v hodnotení jednotlivcov sa domáci dráhoví golfisti nestratili. Dokumentuje to aj nasledujúci výsledkový servis – muži: 1. René Šimanský 208 úderov, 2.

Ladislav Derzsi (obaja Adara Trnava) 208, 3. Ladislav Trnka 210; ženy: 1. Erika Chikánová (obaja Prievidza) 223 úderov, 2. Martina Kozáková (Bratislava) 236, 3. Vanda Kupcová (Košice) 262; muži nad 46 rokov: 1. Michal Putnoky 210 úderov, 2. František Drgoň (obaja Adara Trnava) 219, 3. Radomír Ledník (Bratislava) 244; juniori: 1. Michal Mjartan (Prievidza) 225 úderov, 2. Lukáš Barylík (Košice) 231, 3. Ľuboš Zonták (Bratislava) 231; juniorky: 1. Sára Vestenická (Prievidza) 234 úderov, 2. Adriana Feješová (Brezno) 246, 3. Silvia Tarandová (Golf klub Trnava) 353. Poradie družstiev po 6. kole: 1. Adara Trnava 26 bodov, 2. Prievidza 24, 3. Brezno 22,5, 4. Košice 21, 5. Bratislava 19,5, 6. GK Trnava 18.

Jaroslav LIESKOVSKÝ

Trnava Cup vo futbale starších dorastencov

v novom šate, prvý raz sa hrá aj na vidieku

Aj tohtoročné leto ponúkne športovým priaznivcom v Trnave a okolí pestrú nádielku. Nasledujúce riadky viac prezradia o cyklistike a mládežníckom futbale. Ďalšie pozvánky nájdu záujemcovia na mestskej internetovej stránke www.trnava.sk /kam za oddychom/ Športové podujatia.

■ **TRNAVSKÁ CYKLISTICKÁ LIGA** – Naša originálna masová súťaž pre ctiteľov cyklistiky sa dostáva do záverečnej časti 14. ročníka. V stredu 9., 16., 23. (vždy o 17.00) a 30. júla (o 17.30 h) sa pôjdu ďalšie štyri kolá – desiate až trináste. Podľa informácie Ing. Mariána Hlbockého z CK Generali Trnava, postupne očakávajú pelotón TCL na časovke Trnava (koniec Kopánky) – Špačince – Mlynské – Trnava (cieľ na Malženickej ceste; 10,3 km), v pretekoch s hromadným štartom v Košolnej, Dolnom Dubovom a napokon na časovke do vrchu (od areálu SZŠ v Modre – Harmónii po Zochovu chatu; 5,6 km). Staršie vekové skupiny už pravidelne zvýhodnia bonifikáciou. Dlhodobá konfrontácia milovníkov dvojkolesových „tátošov“ je i tento rok realizovaná s finančným príspevkom mestského magistrátu Trnavy. Posledné body TCL 2008 rozdajú v auguste.

■ **AJ PÄŤ ZAHRANIČNÝCH TÍMOV** – Mesto Trnava chystá na 18. – 19. júla jedenástu stať medzinárodného futbalového festivalu Trnava Cup pre kategóriu starších dorastencov (chlapci narodení po 1. januári 1990). Záštitu nad turnajom má prvý muž trnavskej radnice Ing. Štefan Bošnák. Pri príležitosti 770. výročia povýšenia Trnavy na prvé slobodné kráľovské mesto sa usporiadateľský štáb, pod taktovkou Ladislava Lihána, rozhodol pre niekoľko noviniek. Súboje popredných klubových tímov z Česka, Maďarska, Poľska a SR uvidia diváci v Trnave, ale aj v Jaslovských Bohuniciach a Veľkých Kostoľanoch. Otváracie duely prídu na rad v piatok 18. 7. o 10.00 h. Medzi ôsmimi klubmi budú hrať dva poľské – z partnerského Zabrze. Kým MSPN Górnik je už tradičným účastníkom tohto vrcholného letného turnaja, nemenej kvalitný Szkolny klub sportowy Gwarek (majster Poľska 2002, 2003, 2006 v kategórii do 19 rokov) pricestuje k nám na svoju premiéru. Z Česka sa predstaví moravský tandem Slezský FC Opava – FK Zlín. Maďarský futbal bude zastupovať ETO Győr. Chvíle voľna spestrí mladým futbalistom kultúrno-zábavný program. Spolu s trnavskou mestskou samosprávou pribudlo medzi organizátorov ďalších šesť subjektov: ZMOS – región Jaslovské Bohunice, Obec Jaslovské Bohunice, FC Spartak Trnava, ŠK Blava Jaslovské Bohunice (oslavuje futbalové osemdesiatiny), OFK Veľké Kostoľany a Oblastný futbalový zväz v Trnave.

Jaroslav LIESKOVSKÝ

Klimatické zmeny cítime aj v Trnave
alebo čo ukázal prieskum v mestskom zastupiteľstve

„Niečo podstatné je chybné. My sme to, čo je chybné a my to musíme napraviť.“ (Gore, 2007)

Tisíce rokov je známe, už aspoň od čias Hippokrata, že počasie má rozsiahly dopad na zdravie človeka. No v súčasnosti sa tiež stáva presvedčivým dôkaz, že tak ako počasie i klíma sa mení a dochádza k tzv. klimatickým zmenám. Podľa vedcov, ktorí sa zaoberajú touto problematikou, sú klimatické zmeny definované ako štatisticky dokázané zmeny priemerného stavu klímy pretrvávajúce tridsať rokov a dlhšie, ktoré sú prevažne spôsobené ľudskou činnosťou. Prejavujú sa zmenou priemerných teplôt, zrážok, extrémnou premenlivosťou počasia a zvyšujúcou sa hladinou mora. V Trnave, ani na Slovensku, more síce nie je, no väčšina Trnavčanov iste v posledných rokoch stihla zaznamenať výkyvy počasia, ktoré tu neboli.

Zemský povrch sa za posledných 30 rokov v priemere oteplil o 0,6°C. Pri teplotách, na ktoré sme zvyknutí, sa táto hodnota nezdá byť vysoká. No stačila na to, aby vo svete, Slovensko nevynímajúc, spôsobila časté búrky vedúce k prudkým záplavám a silné suchá. Ak nedôjde k zmenám, predpokladá sa, že do roku 2100 narastie priemerná teplota zemského povrchu o 1,1°C – 6,4°C.

Dominantným tlakom, ktorý poháňa klimatické zmeny, sú skleníkové plyny vytvorené ľudskou činnosťou. Najdôležitejším skleníkovým plynom je oxid uhličitý (CO_2). V Slovenskej republike bolo za rok 2004 vyprodukovaných ľudskou činnosťou 83% emisií CO_2, pričom 95% týchto emisií vzniklo spaľovaním a transformáciou fosílnych palív (doprava a priemysel).

Klimatické zmeny sa týkajú každého obyvateľa tejto planéty. No medzi ľudí v najväčšom riziku patria podľa štúdií vykonaných v rôznych častiach sveta chudobní, chorí a starší ľudia, deti, ale aj ľudia žijúci v mestách, robotníci a ľudia žijúci osamotene. Každému z nás hrozí ochorenie, zranenie alebo ten najhorší variant, a to úmrtie, spôsobené niektorým z prírodných živlov. Alergikov zaťažuje neustále sa predlžujúca peľová sezóna. Kvôli klimatickým zmenám tiež preukázateľne pribúdajú prípady salmonelózy a kliešťovej encefalitídy. S prichádzajúcim letom zasa prichádza hrozba extrémnych horúčav a s nimi tiež spojené ohrozenie infekčnými ochoreniami. Napríklad v roku 2003 spôsobili neočakávané horúčavy v dvanástich európskych krajinách viac ako 80 000 úmrtí.

Zistilo sa, že účinné opatrenia, ktoré slúžia na prevenciu a rovnako aj na adaptáciu na klimatické zmeny, je potrebné zavádzať už na miestnej úrovni. Miestna samospráva, teda aj mesto Trnava, by mala zvýšiť svoje snahy v oblasti prispôsobovania sa klimatickým zmenám, ale aj v znižovaní emisií skleníkových plynov.

Pri zisťovaní, ako môže mesto svojimi rozhodnutiami zmierňovať klimatické zmeny a ich vplyv na zdravie svojich obyvateľov a zároveň prispievať k zlepšovaniu zdravia, boli uskutočnené prieskumy medzi členmi komisií mestských zastupiteľstiev v Trnave a v dánskom meste Esbjerg. Vybrané boli dve komisie, ktoré sa sústreďujú na oblasť zdravia a oblasť životného prostredia, a slúžia ako poradný, iniciatívny a kontrolný orgán Mestského zastupiteľstva.

Je chvályhodné, že prieskumu sa zúčastnili všetci oslovení členovia trnavských komisií. Výsledky ukázali, že väčšina opytovaných má všeobecný prehľad o tom, čo sú to klimatické zmeny, ako sa prejavujú a aké sú ich následky na ľudskom zdraví. Menej opytovaných malo postačujúce vedomosti o príčinách klimatických zmien, čo sa preukázalo aj na ich postojoch k tejto problematike. Všetci opytovaní členovia dvoch komisií mestského zastupiteľstva súhlasili s pomocou zasiahnutým krajinám a s potrebou výskumu, monitorovania, vzdelávania a tvorby vhodnej legislatívy na zmiernenie klimatických

zmien. Takmer všetci súhlasili, že je povinnosťou samosprávy spolupracovať v činnostiach v oblasti energetiky, priemyslu a poľnohospodárstva, ktoré povedú k znižovaniu emisií škodlivých skleníkových plynov. A tiež, že je možné ich znižovanie prostredníctvom zmeny životného štýlu.

Horšie výsledky sa ukázali vo vedomostiach a postojoch opytovaných pri zameraní priamo na mesto Trnava. Opytovaní neverili vo výraznejšie prejavy klimatických zmien, ani potrebe znižovania emisií CO_2 na území mesta. Neverili ani v to, že by Trnavčania boli schopní zmeniť svoj životný štýl v snahe zlepšiť svoje životné prostredie.

Takže my, Trnavčania, skúsme viac využívať chôdzu prospešnú nášmu zdraviu. Používajme bicykle a cyklistické trasy, ktoré pre nás mesto vytvára. A keď je to možné, použime radšej autobus, než naše autá, s ktorými sa aj tak ťažko parkuje v centre. Namiesto pravidelného sledovania televízie prejdime sa zeleňou, ktorú pre nás mesto sadí a udržiava. Môžeme tak zlepšiť budúcnosť pre nás i naše deti a ukázať členom komisií mestského zastupiteľstva, že sa v nás, občanoch, zmýlili. *Mgr. Zuzana KLOCHÁŇOVÁ*

PRÁZDNINOVÉ ŠKOLSKÉ DVORY

■ **ZŠ na Atómovej 1,** tel. č. 323 68 40
1. 7. – 18. 7. od 8.00 do 14.00 h
4. 8. – 28. 8. od 8.00 do 14.00 h
futbal, basketbal, hádzaná
Dobrodružný prímestský tábor s názvom CESTOVANIE ČASOM
28. 7 – 1. 8. od 9.00 – 16.00 h, v spolupráci s organizáciou DOMKA

■ **ZŠ na Vančurovej 38,** tel. č. 551 50 17
1. 7. – 15. 7. od 8.30 do 12.00 h
18. 8. – 31. 8. od 8.30 do 12.00 h
virtuálna škola – 2 počítačové miestnosti, letná škola digitálnej fotografie
16. 7. – 15. 8. od 9.00 do 12.00 h
stolný tenis, telocvičňa

■ **ZŠ na Námestí Slov. učeného tovarišstva 12,** tel. č. 544 68 95
1. 7. – 25. 8. od 9.00 do 17.00 h
basketbal, hádzaná, atletika, futbal, spoločenské hry

■ **ZŠ na Ulici J. Bottu 27,** tel. č. 323 68 50
1. 7. – 31. 7. od 9.00 do 14.00 h
futbal, basketbal, hádzaná, telocvičňa, počítačová miestnosť

■ **ZŠ na Ulici M. Gorkého 21,** tel. č. 553 61 07
1. 7. – 28. 8. od 9.00 do 13.00 h
telocvične, spoločenská, počítačová učebňa, knižnica, školská kuchynka
Dobrodružný prímestský tábor s názvom KTO HĽADÁ, NÁJDE
14. 7 – 18. 7. od 8.00 do 16.00 h
v spolupráci so spoločenstvom Tulipánci

■ **ZŠ na Ulici K. Mahra11,** tel. č. 323 68 80
1. 7. – 28. 8. od 9.00 do 14.00 h
tenis, futbal, atletika, umelá trávnatá plocha, počítačová učebňa
Dobrodružný prímestský tábor s názvom TAJOMSTVO MESTA AVANRT
21. 7 – 25. 7. od 8.00 do 16.00 h, v spolupráci s Asociáciou mládežníkov spolupracovníkov

■ **ZŠ na Ulici A. Kubinu 34,** tel. č. 554 52 31
1. 7. – 22. 8. od 9.00 do 14.00 h futbal, stolný tenis, atletika
každú stredu od 2. 7. do 20. 8. od 9.00 do 14.00 h počítačová učebňa

■ **ZŠ s MŠ na Ulici I.Krasku 29,** tel. č. 554 30 49
1. 7. – 31. 7. od 9.00 do 13.00 h
športoviská, spoločenská miestnosť

■ **ZŠ Spartakovská 5,** tel. č. 323 69 00
1. 7. – 31. 8. od 9.00 do 14.00 h
stolný tenis, futbal, basketbal, hádzaná
Dobrodružný prímestský tábor s názvom HĽADANIE POKLADU NIEBELUNGOV
30. 6 – 4. 7. od 9.00 do 17.00 h
v spolupráci so spoločenstvom Hrubáci

■ **Kalokagatia – Centrum voľného času,** tel. č. 323 66 94
2. 7. – 31. 8. od 8.00 do 16.00 h
futbalové zápasy, vybíjaná, mestské tábory, počítačová učebňa

NOČNÉ VERŠE PROMENÁD
V. ročník
v sobotu 19. júla od 22.00 h
v parku Antona Bernoláka

Zaznejú verše trnavských a slovenských básnikov
a víťazov celoslovenskej literárnej súťaže.

Na záver bude
VOĽNÉ PÓDIUM VERŠOV

Všetkých milovníkov poézie na podujatie srdečne pozývajú organizátori:
Literárny klub Bernolák Trnava
Miestny odbor Matice slovenskej
Mesto Trnava

Letné potulky časom do historickej Trnavy

V rýchlom tempe všedných dní sa nestíhame zastaviť a vnímať krásu vytvorenú generáciami našich predkov. Chcete si spríjemniť nedeľné popoludnia? Využite dobrú príležitosť a vyberte sa počas letných prázdnin na potulky historickou časťou Trnavy. S umeleckými a duchovnými pamiatkami nášho mesta vás radi oboznámia miestni odborní sprievodcovia. Každú nedeľu tak môžete v čase od 15.30 do 17.00 vkĺznuť do čias dávno minulých. Potulky so sprievodcom sa budú začínať pred radnicou. Nájdite si čas a poďte s nami objavovať klenoty Trnavy, aby ste neboli cudzincami vo vlastnom meste.
Ak vás naša ponuka zaujala, stačí si vybrať z nasledovných tém:
■ 6. júla Trnava – slobodné kráľovské mesto ■ 13. júla Fortifikačný systém mesta ■ 20. júla Gotická Trnava ■ 27. júla Renesancia v Trnave ■ 3. augusta Trnavská univerzita ■ 10. augusta Barok v Trnave ■ 17. augusta Trnava v období osvietenstva ■ 24. augusta Klasicizmus v Trnave ■ 31. augusta Trnava v 20. storočí
Mesto poskytuje záujemcom prehliadky bezplatne.

referát propagácie a cestovného ruchu MsÚ v Trnave

Kalokagatia – Centrum voľného času

■ MESTSKÉ PRÁZDNINOVÉ TÁBORY

7. – 11. 7. Tajomstvá hradov a zámkov
14. – 8. 7. Tanečná škola Harry Pottera
21. – 25. 7. Rytieri Malých Karpát
28. 7. – 1. 8. Expedícia Netopier
4. 8. – 8. 8. Tábor zálesákov
11. 8. – 15. 8. Tanečná škola Harry Pottera
18. 8. – 22. 8. S batohom do okolia...

Denné pobyty detí v tábore sú od 7.30 do 16.30 h. Prihlášku si môžete vyzdvihnúť v Kalokagatii – CVČ na Streleckej 1, záväzne ju vyplniť, odovzdať a zaplatiť poplatok na hospodárskom oddelení. Náplňou letných táborov sú výlety do okolia Trnavy, návštevy hradov, zámkov, kúpalísk a rôzne zábavné súťaže. Informácie na tel. číslach: 32 36 697, 32 36 696, 32 36 694, web: cvc.trnava.sk

■ FUTBALOVÝ TURNAJ ULIČNÝCH DRUŽSTIEV
30. júna – 25. júla
okrem soboty a nedele každý deň od 8.00 h
na ihrisku Dolné Bašty

■ MAMA KLUB
Pozývame vás do obnovených priestorov Mama klubu v K – CVČ na Limbovej 4. Otvorené v pondelok, utorok a štvrtok od 9.00 do 12.00 h a poobede od 15.00 do 18,00 h

Informácie: Kalokagatia – Centrum voľného času, Strelecká 1, kalokagatia@post.sk, cvc.trnava.sk, tel.

Galéria Jána Koniarka

Kopplova vila, Zelený kríček 3

■ **Pinx XX**
26. jún – 7. september 2008
vernisáž: 26. júna (štvrtok) o 18.00 h
To najlepšie zo zbierky Východoslovenskej galérie v Košiciach poskytuje detailný pohľad na slovenské výtvarné umenie 20. storočia. Prezentovaní sú umelci, ktorí výrazne prekročili rámec východoslovenského regiónu a dnes patria k stredoeurópskej špičke, čo garantujú pojmy ako Mednyánszky, Jasusch, Bauer, či Jakoby. Široký je aj chronologický záber vystavovaných diel, ktoré spadajú medzi roky 1900 – 1970. Klasickej výstave dominuje takmer výlučne olejomaľba.

Synagóga – Centrum súčasného umenia Halenárska 2

■ **PREMENY SOCHY**
30. jún – 7. september 2008
vernisáž: 30. júna (pondelok) o 18.00 h
Retrospektívna výstava slovenskej sochy 20. storočia, pri príležitosti 130. výročia narodenia Jána Koniarka. Vystavované budú Koniarkove sochy, ako aj diela ďalších siedmich významných slovenských autorov, ktorých Koniarek ovplyvnil či už ako pedagóg, alebo uznávaná autorita – F. Štefunko, J. Kostka, R. Uher, a.i.

Západoslovenské múzeum

Expozície:

Archeológia, Gotická Trnava, História mesta, Ázijské umenie, Kampanologická expozícia, Oratórium, Ľudová hrnčina, Ľudový odev západného Slovenska, Príroda Malých Karpát

■ **KRÁSA ZAŠLÝCH ČIAS**
expozícia z historických zbierok

■ **ŠTEFAN CYRIL PARRÁK – TRNAVSKÝ ZBERATEĽ**
nová expozícia

■ **SAKRÁLNE PAMIATKY**
Reinštalácia expozície

Výstavy:

■ **SALÓN 2008**
Bienále najnovšej tvorby
členov Združenia výtvarných umelcov
západného Slovenska, do konca augusta

■ **MANASJA**
Výstava srbského grafika Veliko Mihajlovića
vernisáž 30. júna o 16.30
výstava potrvá do konca augusta

■ **MIKULÁŠ SCHNEIDER TRNAVSKÝ UMELEC NÁRODA**, do konca roka 2008

■ **ZAVIATE ČASOM**
Výstava skamenelín z paleontologickej zbierky múzea, do 18. januára 2009

■ **ZBIERKOVÝ PREDMET MESIACA**
Secesná väzba na knihách zo zbierok historickej knižnice ZsM

Podujatia:

■ **TRNAVSKÉ ZÁHRADNÉ SLÁVNOSTI**
Mesto Trnava, TTSK, ZsM – od 11. do 13. júla v záhrade múzea

DOM HUDBY M. SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO
Ul. M. Schneidera Trnavského 5, Trnava

Expozície:

PAMÄTNÁ IZBA MIKULÁŠA SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO, DEJINY CIRKEVNÉHO HUDOBNÉHO SPOLKU, DVORANA SLÁVY DOBRA

■ **DOBROFEST – TRNAVA 2008**
Dvorana slávy DOBRO otvorená pre návštevníkov, 27. a 28. 6. od 13.00 do 17.00 h

MÚZEUM KNIŽNEJ KULTÚRY – OLÁHOV SEMINÁR
Námestie sv. Mikuláša 10

■ **WILLIAM SCHIFFER**
ŽIVOT A DIELO SOCHÁRA A MEDAILÉRA
expozícia

■ **AJ KEĎ SA VŠETKO MINIE, MY NIE**
Dlhodobá výstava v spolupráci so SSV

■ **ZOOLÓGIA, BOTANIKA, GEOLÓGIA V ODBORNEJ LITERATÚRE Z HISTORICKEJ KNIŽNICE**
do 31. augusta 2008

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

PRÁZDNINOVÝ SUPERKLUB 2008
16. ročník

Spoločný program je vždy v stredu od 10.00 do 12.00 hodiny v knižničnej záhrade. V prípade nepriaznivého počasia v oddelení pre deti KJF na Rázusovej ulici 1.
Téma tohtoročných aktivít:
Chráňme svet, veď je náš, aj ty v ňom svoje miesto máš!

2. júla ■ PRÁZDNINY VÍTAME, SPOLU SA ZAHRÁME!
Slávnostné otvorenie Prázdninového superklubu spojené so súťažami

9. júla ■ KNIŽNÝ LEKÁR A TVORIVÁ DIELŇA,
hosť: grafička a ilustrátorka Oksana Lukomska

16. júla ■ NIE NA VŠETKY DETI SLNKO SVIETI
Hosť: ThLic. Ing. arch. František Kapusňák, riaditeľ Pápežských misijných diel

23. júla ■ DO NEBIES LIETAJÚ, PEKNE NÁM SPIEVAJÚ
Hosť: ornitológ zo Slovenskej ornitologickej spoločnosti, súťaž detí v speve

30. júla ■ ZVIERATÁ NÁS RADY MAJÚ, ŽIVOTOM NÁS SPREVÁDZAJÚ
Hosť: Ingrid Nováková a útulok zvierat
Peter Martinák – hlavný výcvikár Rescues Slovakia a jeho pes

VSTUP NA PLATNÝ ČITATEĽSKÝ PREUKAZ

INTERNET PRE SENIOROV

Knižnica Juraja Fándlyho pripravuje pre seniorov v júli a auguste konzultácie k práci s počítačom a internetom.

■ **v utorok 8. júla a 22. júla od 8.00 do 9.00 h**
■ **v utorok 5. augusta a 19. augusta od 8.00 do 9.00 h**

Počet miest je limitovaný, záujemcovia sa môžu prihlásiť osobne v študovni na druhom poschodí alebo telefonicky na čísle 033/5511782.

Výpožičný čas v júli a v auguste

Hlavná budova.
pondelok 8.00 – 18.00
utorok – piatok 8.00 – 16.00
sobota 8.00 – 12.00
oddelenie pre deti v sobotu zatvorené

Oddelenie pre nevidiacich
pondelok – piatok 8.00 – 12.00

Hudobné oddelenie.
pondelok 10.00 – 12.00, 12.30 – 17.30
utorok – piatok 8.30 – 12.00, 12.30 – 16.00

Pobočky Prednádražie, Tulipán, Vodáreň.
pondelok zatvorené
utorok 10.00 – 12.00, 12.30 – 17.30
streda, štvrtok, piatok 8.00 – 12.00, 12.30 – 16.00

Pobočka Modranka
utorok, štvrtok 9.00 – 13.00

UPOZORNENIE!
Pobočky budú zatvorené v týchto termínoch:
P/Vodáreň 18. 7. – 4. 8. 2008
P/Prednádražie 28. 7. – 8. 8. 2008
P/Tulipán 25. 7. – 11. 8. 2008
P/Modranka celý mesiac august

Knižnica Juraja Fándlyho, Divadlo Jána Palárika, Západoslovenské múzeum a Galéria Jána Koniarka sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja

Program kina Hviezda

1. 7. ■ LISTY Z IWO JIMA – LETNÉ ART KINO
17.30 a 20.00 h
2. – 3. 7. ■ LÁSKA V ČASE CHOLERY
17.30 a 20.00 h
4. – 7. 7. ■ 21 – OKO BERIE
17.30 a 19.45 h
8. – 10. 7. ■ JAHODOVÉ VÍNO
17.30 a 19.30 h
11. – 13. 7. ■ REPORTÉR V RINGU
17.30 a 19.30 h
14. 7. ■ ZÁSTAVY NAŠICH OTCOV – LETNÉ ART KINO
17.30 a 20.00 h
15. 7. ■ TÁTO KRAJINA NIE JE PRE STARÝCH – LETNÉ ART KINO
18.00 a 20.00h
16. 7. ■ OBČAN HAVEL – LETNÉ ART KINO
18.00 a 20.00h
17. – 21. 7. ■ INDIANA JONES A KRÁĽOVSTVO KRIŠTÁĽOVEJ LEBKY
17.30 a 19.45 h
23. 7. ■ IRINA PALM – LETNÉ ART KINO
18.00 a 20.00 h
24. – 29. 7. ■ PRÍSĽUBY Z VÝCHODU
17.30 a 19.30 h
30. – 31. 7. ■ MONŠTRUM
17.30 a 19.30 h

DETSKÉ PREDSTAVENIA

3. – 7. 7. ■ SISSI A YETI
15.30 h; 6. 7. aj o 13.30h
12. – 13. 7. ■ WINX KLUB: Výprava do strateného kráľovstva 15.30 h
19. – 20. 7. ■ ASTERIX A OLYMPIJSKÉ HRY
15.30 h
24. – 29. 7. ■ NARNIA – PRINC KASPIAN
15.30 h, 27. 7. ■ aj o 13.30 h

FILMOVÝ KLUB – NAOKO TRNAVA
www.naoko.sk
1. 7. ■ LISTY Z IWO JIMA – LETNÉ ART KINO
17.30 a 20.00 h
14. 7. ■ ZÁSTAVY NAŠICH OTCOV – LETNÉ ART KINO
17.30 a 20.00 h
15. 7. ■ TÁTO KRAJINA NIE JE PRE STARÝCH – LETNÉ ART KINO
18.00 a 20.00 h
16. 7. ■ OBČAN HAVEL – LETNÉ ART KINO
18.00 a 20.00 h
23. 7. ■ IRINA PALM – LETNÉ ART KINO
18.00 a 20.00 h

PROGRAM PRÍRODNÉHO KINA
Začiatok všetkých predstavení o 21.30 h

1. – 2. 7. ■ MEJDAN V LAS VEGAS
3. – 4. 7. ■ IRON MAN
5. – 6. 7. ■ 21 – OKO BERIE
7. – 8. 7. ■ HITMEN
9. – 10. 7. ■ 27 ŠIAT
11. – 12. 7. ■ POLČAS ROZPADU
13. 7. ■ DIVÉ SVINE
14. – 15. 7. ■ TÁTO KRAJINA NIE JE PRE STARÝCH
16. 7. ■ ČIERNE VIANOCE
17. – 18. 7. ■ OSTREĽOVAČ
19. – 20. 7. ■ INDIANA JONES A TAJOMSTVO KRIŠTÁĽOVEJ LEBKY
21. – 22. 7. ■ AMERICKÝ GANGSTR
23. – 4. 7. ■ 3:10 VLAK DO YUMY
POZOR! ZMENA ZAČIATKU PREDSTAVENÍ! OD 25. júla ZAČÍNAME O 21.00 h!
25. 7. ■ NARNIA A PRINC KASPIAN
26. – 27. 7. ■ PRÍSĽUBY Z VÝCHODU
28. – 29. 7. ■ HONBA ZA POKLADOM
30. – 31. 7. ■ NOC DLHÁ 30 DNÍ

Letný Bažant Kinematograf
28. 7. – 1. 8. 2008, 21.30 h
Trojičné námestie

28. 7. Vratné lahve
29. 7. Václav
30. 7. Polčas rozpadu
31. 7. Tajnosti
1. 8. Medvídek

KONCERTY DYCHOVÝCH HUDIEB

v Parku Antona Bernoláka vždy v nedeľu o 18.00 h

6. júla
Kapela BOROVIENKA, Lančár

13. júla
DH TATRACHEMKA, Trnava

20. júla
BOJNICKÁ KAPELA, Bojnice

27. júla
DH ROVINA, Veľké Kostoľany

3. augusta
DH KRIŽOVIANKA, Križovany

10. augusta
DH BUČKOVANKA,
Nové mesto nad Váhom

17. augusta
DH MÁJOVANKA, Holíč

24. augusta
DH BORŠIČANKA
Antonína KONÍČKA, Boršice

31. augusta
DH BOŠÁČANKA, Bošáca

RADNIČNÉ HRY 2008

30. júna – 2. júla na nádvorí radnice

30. júna – pondelok

16.00 – 17.00 h
MŠ na Hollého ulici v Trnave

17.30 – 18.30 h Chodúľoví šibali

20.00 – 22.00 h SND Bratislava
Victor Haim: VALČÍK NÁHODY

1. júla – utorok

16.00 – 17.00 h Kalokagatia –
Centrum voľného času

17.30 – 19.00 h Creative shows Bratislava
PIRÁTSKA ODYSEA

20.00 – 21.00 h
Umelecké združenie SPEVÁCI
G. P. Pergolesi: LA SERVA PADRONA
(Slúžka paňou)

2. júla – streda

17.00 – 18.00 h Divadlo HAFF
Roman Féder: JEDEN & JEDEN
predstavenie pre deti

18.30 – 19.30 h MÚZY MUZIKÁLU
najznámejšie muzikálové piesne
v podaní Veroniky Kozákovej a Lenky
Rakárovej

20.00 h
RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO
Stanislav Štepka:
ŠTEDRÝ DIVADELNÝ VEČER

TRNAVSKÉ ZÁHRADNÉ SLÁVNOSTI

EKOFEST 2008

11. – 13. júla

Záhrady Západoslovenského múzea
Múzejné námestie 1, Trnava

GALÉRIA POD HOLÝM NEBOM

Výtvarná a sochárska tvorba žiakov
Základnej umeleckej školy
Mikuláša Schneidera Trnavského

NOČNÉ ZÁHRADNÉ KINO

Pavol Barabáš: PURURAMBO –
dobrodružný dokumentárny film
Krátkometrážne filmy
s enviromentálnou tematikou

PIATOK 11. júla

12.00 h – EKOFEST
BloodCase4, Disanchelly, toXYkacia, The Paranoid, Golden Vein, Editor, Plus Mínus, Sakumprásk, Zotrwačnosť, KONFLIKT, Smola a hrušky

SOBOTA 12. júla

20.00 h – NIGHT OF LEGENDS
GUNS N' ROSES Revival
TOM WHITE and FRIENDS
PLASTIC PEOPLE OF THE UNIVERSE

NEDEĽA 13. júla

19.00 h – ART BREAKING THE LINES
JOHAN SEBASTIAN BACH:
Toccata a fuga d mol
Stanislav Šurin – organ

JAROMÍR NOHAVICA recitál

NITE MIROSLAVA VÁLKA
Stanislav Šurin / Andrej Rapant /
Saskia Šipošová / Tirnavia

Federico García Lorca:
KRVAVÁ SVADBA
Réžia: Vlado Zetek
Výprava: Libuša Čtveráková Malá
Hudba live: Martin Bies a Marco de Judia

Najlepšie divadelné dielo španielskeho autora F. G. Lorcu. Magický trojuholník – ženích, nevesta a jej milenec, ktorý vyvrcholí drámou v deň svadobnej hostiny. Klasický španielsky námet plný južanského temperamentu, vášne a tragédie.

Informácie a predpredaj vstupeniek:
TINS, Trojičné námestie 1, 917 00 Trnava,
Artforum, Štefánikova 5, 917 00 Trnava

Novinky z radnice nájdete aj na www.trnava.sk

NOVINKY Z RADNICE – informačný mesačník mesta Trnava. IČO: 00313114. Šéfredaktor: Ing. Pavol TOMAŠOVIČ, tlačový tajomník. Redaktorka: Elena Ursinyová. Grafická úprava: Andrej Grossmann. Redakcia: Radnica, Hlavná 1, 917 71 Trnava. Číslo telefónu: 033/32 36 348. E-mail: pavol.tomasovic@trnava.sk, elena.ursinyova@trnava.sk. Registračné číslo: A 2003/17145. Náklad 5 000 ks. Redakcia nevyžiadané rukopisy a fotografie nevracia. Tlač: B-print, Dedinská 28 Trnava.